

جلسه ۴۱۷

(روز ۵ شنبه ۱۹ خرداد ماه ۱۳۳۹)

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز ۵ شنبه ۱۹ خرداد ماه ۱۳۳۹

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- ۲ - بیانات آقای رئیس بمناسبت اختتام دوره نوزدهم مجلس شورای ملی
- ۳ - بیانات آقای نخست‌وزیر درباره گزارش دوره تصدی خود وامور
- ۴ - تصویب صورت مجلس جلسات ۱۷ و ۱۸ خرداد - اعلام پایان دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مجلس دو ساعت و پانزده دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت (سردار فاخر) تشکیل گردید.

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - صورت غائبین جلسه پیش قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد :)

غائبین با اجازه - آقایان : دادگر - قوام - مهندس فیروز
 دکتر امین - سنندجی - خرازی - اریه - ذوالفقاری - اعظم
 زنگنه - مهندس جفرودی - اورنگ - دکتر سعید حکمت
 قراگوزلو - دکتر سید امامی - امامی خوئی - عرب شیپایی
 فولادوند - حشمتی - صادق بوشهری - دولتشاهی - کورس
 ابتهاج - بهبهانی - پناهی .

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر طاهری - قرشی .

رئیس - نظری نسبت بصورت مجلس نیست؟ (اظهاری نشد) تصویب صورت مجلس بعداً اعلام میشود.

۲ - بیانات آقای رئیس بمناسبت اختتام دوره نوزدهم

مجلس شورای ملی

رئیس - شکر و سپاس بی حد بدرگاه خداوند متعال که
 در این دوره نوزدهم قانون گذاری ما را در ایفای وظایف
 نمایندگی و تکالیف خطیری که بر عهده داشتیم توفیق عنایت
 فرمود . در این دوره که بیش از هر وقت برای ترمیم خرابیها
 و تثبیت اوضاع و جبران مافات کشور احتیاج مبرمی به اصلاحات
 ضروری و اجتماعی داشت با اینکه اصول حزبی در مجلس

و اختلاف سلیقه و عقیده موجود بود تمام آقایان نمایندگان
 و همکاران محترم با احترام بقایید یکدیگر بایک روح وحدت
 و حسن نیت و وطن پرستی برای وصول بیک هدف مقدس و
 مقصد مشترک کام بر میداشتند (صحیح است) که آن حفظ
 رژیم سلطنت مشروطه و قانون اساسی و خیر و رفاه مردم و
 صیانت مصالح کشور و حقوق ملت ایران بود (صحیح است)
 باید صادقانه اعتراف کرد که در این موفقیت مساعدتهای
 معنوی و اندرزهای خردمندانه اعلیحضرت همایون شاهنشاه
 (صحیح است) که همیشه حامی اصول مشروطیت و حافظ
 قانون اساسی بوده اند و برای ترقی و تعالی کشور و سعادت
 و آسایش مردم و وحدت ملی و عدالت اجتماعی همواره از
 هر گونه بدل مساعی و عنایت و توجه خاص مضایقه نفرموده اند
 بدست آمده و نصیب شده است (صحیح است) همکاری صمیمانه
 مجلس شورای ملی بامجلس محترم سنا و سعی در حسن تفاهم
 یکی از عوامل پیشرفت امور نیز بوده است (صحیح است)
 این نکته جای تردید نیست که در اوضاع امروزه پر آشوب
 دنیا و دریای متلاطم سیاست جهان برای حفظ مصالح کشور
 اقدامات بیشتر و مراقبت زیادتر و وسایل مهمتری لازم است
 بنا بر این اقتضا دارد بطوریکه منظور نظر ذات شاهانه است
 در امر انتخابات هر چه زودتر میسر شود با رعایت آزادی

اداره تبلیغی و تحریر صورت مجلس

مبن مذاکرات مشروح چهارصد و هفتمین جلسه از دوره نوزدهم قانون گذاری

کامل اقدام در افتتاح دوره بیستم قانونگذاری تسریع بعمل آید (صحیح است) شک نیست که در ایام فترت امیدو اعتماد مردم ایران بذات همایون شاهنشاه است که در ظل عنایات خداوند متعال با نیت پاک و حسن سیاست و اراده قوی میهن عزیز ما را از هر گونه حوادثی محفوظ و مصون بدارند (انشاءالله) لازم میدانم از هیئت محترم دولت مخصوصاً جناب آقای دکتر اقبال نخست وزیر که در این مدت بابت نظری (صحیح است) وزحمات و مساعی دائمی خود با مجلس شورای ملی همکاری و اشتراک مساعی نموده اند اظهار امتنان و تشکر کنم (صحیح است) رجاء و ائق دارم که با تحکیم مبانی مشروطیت و آزادی که خون بهای شهدای راه آزادی و دبیعه گرانمایان بیاکان ما است (صحیح است) بفضل خداوند و پشتیبانی و فداکاری افراد ملت این کشور قدیم و کهن که قرنها مرکز تمدن و سیاست دنیا بوده است مجد و عظمت دیرین خود را در عهد سلطنت با میمنت اعلیحضرت همایون محمد رضا شاه پهلوی احراز کند (انشاءالله).

۳ - بیانات آقای نخست وزیر درباره گزارش دوره تصنی خود و امور کلی کشور و مطالب دیگر

رئیس - جناب آقای نخست وزیر

نخست وزیر (دکتر اقبال) - آقایان نمایندگان محترم مجلس، بنده وظیفه حتمی و قطعی خودم میدانم که در این روز که دوره نوزدهم قانونگذاری خاتمه مییابد از طرف خودم و هیأت دولت از همکاری صمیمانه آقایان نمایندگان محترم که در این مدت سه سال و دو ماه و چهار روز با دولت همکاری فرموده و لوایحی که دولت تقدیم کرده است بعد از تنقیح تصویب فرموده اند سپاسگزاری کنم، مخصوصاً وظیفه خودم میدانم که از مقام ریاست محترم و معظم مجلس جناب آقای سردار فاخر حکمت که خودشان یکی از بانیان اساس مشروطیت ما هستند (صحیح است) و در تمام ادوار با يك حسن نیتی مجالس ما را اداره کرده اند (صحیح است) سپاسگزاری کنم و از اینکه دولت را در این مدت راهنمایی فرموده اند و هدایت کرده اند تشکر کنم (احسن است) آقای سردار فاخر حکمت با این خدماتی که به مملکت ما کرده اند مقام ارجمندی دارند (صحیح است) و مطمئن هستم که ملت ایران هم قدر خدمات ایشان را میداند و آن طوریکه شایسته و بایسته است از ایشان تقدیر خواهد کرد (احسن است) این مجلس ۱۹ مسلماً یکی از مجالس تاریخی ایران است برای اینکه بعد از مدتها مجلس توانست در يك محیط آرامی به

وظایفی که قانون اساسی به او محول کرده بود انجام وظیفه نماید، همه آقایان شاید که در اغلبشان ادوار سابق هم افتخار نمایند کی مجلس را داشته اند دیدند با وجودی که مصوبیت داشتند با وجودی که قانونگذار بودند در همین اطاق راست و آسوده نبودند و حتی از هیچگونه اهانت درباره آقایان کوتاهی نمیشد البته از طرف اشخاصی که همه چیز را زیر پا گذاشته بودند و خیانت به کشور و خدمت به اجانب را افتخار خود میدانستند (صحیح است) آنها مانع میشدند که وکلای ملت آزادانه در این مجلس مقدس انجام وظیفه کنند این را همه آقایان به خاطر دارند، متأسفانه خاطرات بدی است، از همین قسمتهايیکه تماشاچیان و روزنامه نگاران هستند اشخاصی پائین آمدند و همین جا برخلاف اصول با وکلای ما گلاویز شدند. دیدیم که در جلوی همین مجلس تهدیداتی کردند و حتی، معذرت میخوام از این لغت، ولی باید گفته شود برای اینکه معرف این اشخاص است، در همین محوطه روده و شکم و کلارا به مزایده گذاشته بودند و به این ترتیب یکمدهای را مرعوب کرده بودند و نمیخواستند بگذارند آن طوری که میبایستی انجام وظیفه کنند، خدا را سپاسگزار هستم که این دوران طوفانی ازین رفت و در تحت توجهات خاص شاهنشاه زعمای قوم توانستند مجدداً به انجام وظایف ملی خود بپردازند. در این مدت سه سال و دو ماه و چهار روز که این دولت افتخار خدمتگزاری داشته است همه وقت ما از عنایات و توجهات خاص نمایندگان هر دو مجلس بهره مند بودیم مجلس شورای ملی و مجلس سنا جای بحث و فحش است و بایستی هر يك از افراد نمایندگان بتوانند آزادانه نظریات خودشان را بگویند، چه بسا که ما لوایحی آوردیم بمجلس و این لوایح را آقایان نمایندگان محترم با حسن نیت تنقیح کرده اند بطوریکه هیچ شباهتی به لایحه تقدیمی دولت نداشته است و دولت هم قبول کرده است برای اینکه تشخیص داده است حسن نیت بوده و صلاح و خیر مملکت را اینطور تشخیص داده اند، ما همگی غیر از خیر و صلاح و آبادانی و پیشرفت مملکت چیز دیگری نمیخواهیم، هر کس در هر مقامی که هست غیر از این فکر نکند آن شخص ایرانی نیست و خائن است بنده میخواستم اینجا يك آماری از کارهایی که مجلس کرده است در این مدت و دولت را یاری کرده است بطور فهرست عرض کنم، البته این کارها را خود آقایان بهتر میدانند برای اینکه خودتان انجام داده اید، ولی بنده هم

وظیفه دارم اینجا تکرار کنم، برای اینکه مردم ایران بدانند که وکلای دوره ۱۹ تقنینیه مسلماً از خدمتگزاران واقعی مملکت بوده اند و برای همیشه نام آنها در تاریخ ثبت میشود چه با د کمتر اقبال موافق باشند چه مخالف (احسن است) اینجا طبق آماری که ما تهیه کرده ایم و شاید هم مختصر اختلافی داشته باشد معذرت میخوام تعداد قوانین موضوعه در جلسات مجلس در حدود ۳۲۰ یا ۳۲۵ قانون بوده است. تعداد مصوبات کمیسیون های مشترك مجلسین ۹۶ و تعداد مصوبات کمیسیونهای پارلمانی مجلس شورای ملی ۱۶۹، تعداد بودجه های تفصیلی مصوب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی ۲۹۰، بطوریکه جمع کل مصوبات قانونی دوره ۱۹ قانونگذاری در حدود ۸۷۰ و یا ۸۸۰ است و این خوب نشان میدهد که همه آقایان فرصت این را داشته اند که در يك محیط آزاد لوایح را مطالعه بکنند و بدون فشار تصویب بفرمایند و همه علاقه کامل داشته اند به پیشرفت امور مملکت (صحیح است)، مملکتیمان طبق قانون اساسی از سه قوه تشکیل شده است و هر يك از این قوا اگر کار خودش را خوب انجام ندهد آن قوای دیگر بالطبع فلج میشوند (صحیح است) فرض بفرمائید که اگر مجلس شورای ملی وظایف خودش را به وجه احسن انجام داد ولی دولت که مجری آن قوانین است کار خودش را انجام نداد چه صورتی پیدامیکند؟ کار انجام نشده و وقت تلف شده است و با اینکه اگر خدای نکرده دولت لوایحی تقدیم مجلس کند و در مجلس معطل بماند و دولت قانونی در دست نداشته باشد کاری نمیتواند بکند و هم چنین یکی از قوای مهم مملکت ما که بنده خیلی بهش احترام میگذارم قوه قضائیه مملکت است برای اینکه اگر در مملکت عدالت برقرار باشد هیچکاری انجام نخواهد شد (صحیح است) و از همین جهت است که قوه قضائی ما را قانون اساسی مثل سایر قوا استقلالی برایش قائل شده و دزد حدود مقرراتی انجام وظیفه میکند و از این جهت این دولت بی اندازه وظیفه خودش میداند که به قوه قضائیه احترام بگذارد و بهیچوجه من الوجوه ما اجازه ندادیم به خودمان و نه به دیگران که در قوه قضائیه اعمال نفوذ بشود این وظیفه هر وطن پرست و ایرانی است که قوه قضائیه را دور از هر گونه تشنجات سیاسی و اجتماعی بگذارد و بگذارد که این قوه قضائی آن طوری که شایسته و بایسته است انجام وظیفه بکند و خودش را نشان بدهد که لایق این احترام است و از این جهت ما به قوه قضائیه خودمان خیلی احترام میگذاریم البته

هر دستگامی که هست يك نواقصی دارد و هیچوقت نباید انتظار داشت که این دستگام از روزاول کامل باشد و نمیتواند هم کامل باشد برای اینکه دنیا روز بروز در ترقی است، اگر ما يك تصمیماتی يك قوانین پنجاه سال پیش داشتیم شاید آن قوانین برای پنجاه سال پیش بسیار خوب بود ولی برای امروز کافی نیست و لازم است که در آن تجدید نظر بشود و از این جهت قوه قضائی ما هم شاید از نظر قوانین احتیاج به اصلاحاتی داشته است که خوشبختانه در این دوره با کومک و مساعدت آقایان و جدیت وزیر دادگستری این کار انجام شده است (صحیح است) و بنده عقیده دارم که قوه قضائی يك قوه بسیار بسیار مهمی است در مملکت و باز هم تکرار میکنم که همه ما وظیفه داریم که این قوه را کومک کنیم و مساعدت کنیم که وظیفه خودش را بتواند به بهترین وجهی انجام بدهد زیرا، باز هم تکرار میکنم اگر در مملکت عدالت برقرار نباشد هیچ کاری انجام نخواهد شد (صحیح است) البته در این دوره مجلس شورای ملی قوانین زیادی را با مجلس سنا تصویب کردید ولی خوب چند قانون است که بنده با اجازه آقایان میخوام از آنها یاد آوری کنم که به بنیمن آن قوانین برای اجتماع ما چقدر مفید است. یکی از موضوعاتی که همیشه مبتلا به ما بوده است و در نتیجه آن رقابعی در کشور ما رخ داده بود موضوع نفت بود، خوشبختانه در موضوع نفت در این دوره قانونی از مجلس گذشت و البته این هم در نتیجه راهنمایی و هدایت شاهنشاه بزرگ ماست که ما توانستیم برای کار نفت يك قانونی و يك مقرراتی وضع کنیم که هر وقت خواستند اشخاصی چه داخلی و چه خارجی از این منابع ما استفاده کنند طبق آن قانون عمل شود و یکی از قراردادهای خوبی که ما توانستیم طبق آن قانون با شرکتهای خارجی ایتالیائی، امریکائی، کانادائی و سایر کشورها به بندیم همان قرارداد ۷۵ و ۲۵ در صد است که خیال میکنم یکی از افتخارات ملت ایران باشد که به این نتیجه رسیده است (صحیح است). قانون دیگری که از مجلس گذشت و مخصوصاً چون دیدم در یکی از جراید سؤالی کرده بودند که قوانین اجرا میشود یا بعضی از متنفذین مانع اجرای قانون هستند و اجرا نمیشود قانون منع معاملات مقامات مملکتی است با دولت، چه وزیر، چه وکیل، چه مدیر کل و چه کارمند و یکی هم قانونی که اشخاص، یعنی کارمندان دولت باید بگویند که مکتشان چیست و هر سال اگر کم و کسری یا اضافه ای در ثروتشان

پیدا شد بدولت بگویند تا دولت بتواند رسیدگی کند و اگر اضافه‌ای پیدا شده به بیند از راه مشروع بوده است یا خیر؟ قانون منع معاملات چون اجرائش بسیار آسان بود انجام شد و طبق آن هیچیک از مقامات مسؤول مملکت حق معامله با دولت را ندارد و علاوه بر اینکه خود آقایان وزرا در این قسمت دقیقاً رسیدگی میکنند و در جریان اجرای آن هستند دستگاه نخست‌وزیری هم مراقب همه است به این ترتیب که تمام قراردادهائی که اشخاص با دستگاههای دولتی منعقد میکنند موظف است وزارتخانه یا اداره مربوطه يك نسخه از آن را به نخست‌وزیری بفرستد که در آنجا رسیدگی شود که مبادا خدای نکرده اشتباهی بشود از این جهت این قانون اجرا شده است ولی بنده همیشه از پشت این تریبون تقاضا کردم که تمام افراد مملکت باید با دولت همکاری کنند و دولت را راهنمایی کنند، ممکن است خدای نکرده يك خلافی هم رخ داده باشد، اگر اطلاع پیدا کردند این وظیفه آن افراد است که به ما اطلاع بدهند رسیدگی کنیم که اگر خلافی رخ داده باشد طبق مقررات به سخت‌ترین وجهی تنبیه خواهند شد. قانون دوم قانونی بود که کارمندان دولت بگویند چه دارند و در سالهای بعد اگر چیزی بر آن اضافه شد آن را هم بگویند تا بدانیم از کجا اضافه شده است و خدای نکرده سوء نیتی یا سوء استفاده‌ای در کار بوده است؟ طبق آن قانون بایستی که ما دو تا ورقه مقایسه در دست داشته باشیم تا بتوانیم بگوئیم طرف کار خلافی کرده است یا خیر؟ در سال گذشته ما طبق قانون پرسشنامه‌هائی تنظیم کردیم که به تمام کارمندان دولت دادیم که آنها پر کردند و تسلیم مقاماتی که باید بشود شد امسال هم طبق قانون باز از آن اوراق که با اوراق اولیه اختلافی داشت که فقط باید اگر چیزی اضافه شده آن را هم بگویند، آن اوراق را هم دادیم که در مدت قانونی تسلیم بکنند. البته وقتی که این دو ورقه در دست ما باشد دولت يك املاک مقایسه و رسیدگی خواهد داشت. از این جهت خواستم به آقایان عرض کنم که بهیچوجه من الوجوه در این کار کوتاهی نشده است و دولت مراقب این کار است و ما هم علاقه داریم و الحمدلله این طور هم است برای اینکه می بینیم بعضی اوقات خارجی‌هائی روی سوء نیت و یا روی اینکه بد هدایت میشوند يك مطالبی میگویند که دستگاههای ما آلوده است، اگر درست رسیدگی بکنیم دستگاههای آنها هم آلوده است بنا به تصدیق خودشان در بعضی اوقات

دز خیرهای رسمیشان خودشان گفته‌اند که چرا کارمندان ما این قدر بردند و خوردند و مال فلان کشاورز را بردند و از اموال کشاورزی برای خودشان عمارت ساخته‌اند اینها گفته‌های خودشان است مال ما نیست، از این جهت معلوم میشود که در آن دستگاهها هم هست ولی چون مثل معروف ایرانی است که میگویند مرگ حق است اما برای همسایه، خوب مال خودشان را نمی‌بینند و فقط متوجه همسایه می‌شوند آن هم برای اینکه بتوانند نظرات سوء خودشان را به کار بینند. این است که خوشبختانه برخلاف آن چیزی که میگویند دستگاههای ما آلوده نیست، اگر دستگاهی صد در صد منزه بود و تمام بشر این طور فکر بکنند دیگر چرا رفته‌اند عدلیه درست کرده‌اند، چرا رفته‌اند شهر بانی درست کرده‌اند، چرا رفته‌اند ژاندارمری درست کرده‌اند؟ چرا رفته‌اند این دستگاهها را درست کرده‌اند؟ این دستگاهها برای این است که اگر خدای نکرده یکی از افراد کار خلافی بکند او را تنبیهش کنند و الا اگر همه خوب بودند که دنیا بهشت برین می‌شد و دیگر کسی حرفی نداشت ولی چون همیشه بین همه افراد، خواهی نخواهی يك افراد خاطی هم وجود دارد، این دستگاهها را برای این گذاشته‌اند که آنها را مجازات کنند و از خطای دیگران جلو گیری شود از این جهت من میخواهم از این جا، پشت این تریبون، به عرض آقایان نمایندگان و تمام مملکت و مردم مملکت برسانم که زیاد توجه به این تبلیغات سوء نکنند آنهائی که این حرفها را میگویند خودشان از ما بدترند، هیچ تردید نکنید، بنابه گفته‌های خودشان، از این جهت این تبلیغات را گوش ندهید. اگر خدای نکرده يك جائی را سراغ دارید که خلاف شده، بنده و آقایان همکاران من در اختیار شما هستیم، بیایید بگوئید اگر مدرک درست بود مطمئن باشید ترتیب اثر داده خواهد شد، ولی متأسفانه بعد از جنگ، یعنی جنگ همیشه يك بلیات و آفات آبی دارد و يك آفات و بلیات بعدی، یکی از آفاتی که هم آبی است و هم بعدش تکرار میشود این است که مملکتی که بجننگ کشیده شد و اشغال شد خواهی نخواهی در اخلاق اجتماعی آن ملت، آن عمل‌اندر دارد و افرادی پیدا میشود که در آنجا بد تربیت میشوند، افرادی می‌آیند که برای زندگی خودشان یا برای افراد خودشان جاسوس میشوند اگر آن مملکت اشغال نشده نبود و فرضی به اشخاص بد کار نداده بودند اینها نمی‌توانستند این کار را بکنند، ولی در نتیجه

جنگ متأسفانه يك عده‌ای جاسوس شدند و يك عده‌ای خدمتگزار شدند، يك عده‌ای بودند که افتخار می‌کردند به خدمتگزاری خارجی، البته اینها ایرانی نیستند، ولی متأسفانه تبعه ایران بودند ولی ایرانی نبودند (صحیح است) این است که ما اغلب می‌بینیم يك کاغذ‌های بی‌امضائی می‌آید که فلان آقا فلان کار را کرده یا مینویسند در فلان معامله فرض کنید دو میلیون سوء استفاده شده، وقتی رسیدگی می‌کنیم می‌بینیم که اصل معامله يكصد هزار تومان بوده است چطور شده است که روی صد هزار تومان دو میلیون سوء استفاده شده؟ این خودش نشان می‌دهد که يك اشخاصی هستند که شهادت این را ندارند که بیایند بگویند به موجب این مدرک فلان دستگاه یا فلان شخص این خطا را کرده. این است که کاغذ پرانی می‌کنند برای اینکه فلان فرد را خراب کنند و متأسفانه يك مقراری وقت ما می‌گیرند، ولی من دستور داده‌ام که به تمام این کاغذها ترتیب اثر بدهند برای اینکه شاید یکی از اینها با حقیقت وفق بدهد، البته رسیدگی باین نامه‌ها زحمت دارد و بعضی از همکاران ما گله‌گزار می‌کنند که این کاغذها بی‌امضا است و ما وقتی تحقیق می‌کنیم می‌بینیم که حقیقت ندارد، ولی ما بازم برایشان میفرستیم برای اینکه ممکن است از این نامه‌ها یکیش حقیقت داشته باشد، از این جهت آن قانون هم درست اجرا است هیچ کوتاهی نشده است و هر کس بر علیه این موضوع حرفهائی بزند مغرض است قوانین دیگری در اینجا گذشته است یکی راجع به قانون پشتوانه اسکناس که با اجازه آقایان برای اینکه میخواهم اقدامات دولت را در ظرف این سه سال و دو ماه و چهارروز فهرست وار، چون اگر به تفصیل اجازه بفرمائید میبایستی چندین روز و شب اینجانشرف داشته باشید ولی بطور فهرست میخواهم که این اقدامات دولت را در قسمتهای مختلفه به عرض آقایان برسانم، البته مستحضر هستید ولی میخواهم بیشتر استحضار حاصل کنید که این همکاری مجلس و دولت چه نتایج سودمندی برای مملکت بار آورده است و این قانون هم یکی از قوانین بسیار مفید بوده که البته بعداً نتایج آن را به عرضتان خواهم رساند. یکی از قوانینی که اخیراً گذشت قانون اصلاحات ارضی بود، آن هم به عقیده بنده يك قانون بسیار خوبی است، ممکن است نواقصی داشته باشد در حین عمل می‌بینیم اگر نواقصی داشت دو باره از مجلسین میخواهیم که مجدداً رسیدگی بکنند و اصلاح شود، این

قانون يك کومکی به مردم کرده است مخصوصاً کومکی به آن اشخاصی که بر علیه مصالح مملکت نظر دارند، چه اشخاصی که خارجی هستند و دشمن ما هستند برای اینکه ما تسلیم نشدیم و نخواهیم شد و چه آنهایی که در داخله ایران هستند و خواهی نخواهی با از آنها هستند و با اصلاً به فکر منفی فکر میکنند، يك عده اشخاصی هستند که طرفدار هیچ دسته‌ای نیستند و مخالف هیچ دسته‌ای هم نیستند یعنی غرض خارجی ندارند ولی از صبح که پا میشود و میرود سرو صورت بشوید تمام دنیا را تاریک می‌بیند البته این از نظر طبی ما يك بیماری است، ولی خوب وقتی تعدادشان زیاد شد این بیماری ممکن است در اجتماع اثر سوء داشته باشد. يك آدمی از صبح تا غروب همه چیز را ممکن است بد به بیند آفتاب است می‌گوید گرم است باران می‌آید میگوید سرد است خلاصه به هیچ چیز قانع نیست و دائماً تنقید میکند بدون اینکه سوء نیت داشته باشد، این اشخاص بنظر من برای اجتماع مضرند از این جهت يك عده‌ای گفتند که املاک وسیعی در این مملکت هست یکمده‌ای گفتند اربابهایی هستند فتودال، از این صحبت‌ها شد و تمام اینها آقایان صد در صد دروغ محض است (صحیح است) اغلب و اکثر املاک این مملکت خرده مالک است قانون اگر اجرا شود شاید خیلی هم که دقت کنیم شاید ۳۰ نفر نباشند که این قانون باید درباره‌شان اجرا شود و خودشان را تطبیق بدهند با این قانون، در فرمایشات اعلیحضرت همایون شاهنشاه چند روز پیش ملاحظه فرمودید که در اطربش یک نفری ۳۰ هزار هکتار (یکی از نمایندگان - ۳۱ هزار هکتار) بنده اینجا شیفر دارم ۳۰ هزار هکتار است در آنجا جنگل و باغ داشته است در اطربش، منتهی خوب عقلش رسیده و خوب اداره میکند و با وسایل فنی امروزه بهره‌برداری میکند و یک نفر اطربش دیگر فریاد نمیزند که او سی هزار هکتار دارد و من ندارم، ولی آنهایی که سوء نیت نسبت به اوضاع آرام و مستقر ما دارند این را می‌کنند و داد میزنند الحمدلله این قانون گذشت و این موضوع هم حل شد و امیدوارم با اجرای این قانون که دولت مطمئناً سعی خواهد کرد به بهترین وجهی اجرا کند این اشکال و این هیاهوها و این داد و بیداد هائی که راه انداخته‌اند خامه پیدا بکند. این بدگویی‌ها برای آن اشخاصی که ما آنها را فرستاده‌ایم خدا میداند، برای پسران هم این حرفها را

زده اند، کجا هست که نسبت به پیغمبری يك مردمی که معتقد نبوده اند بد نگفته باشند، وقتی انسان وجدان و شرافت خودش راحت است از این حرفها از میدان در نمی رود يك روزی هم روشن میشود، يك وقتی شنیدم گفته بودند این نخست وزیر که چیزی ندارد ما هم میدانیم ندارد ولی ۱۸ ویلا در اروپا دارد، بنده اینجا خدمت آقایان که هستم در پشت این تریبون که جلسه رسمی است و عریضی که بنده میکنم رسمیت دارد بنده این ۱۸ ویلا را هر کسی که پیدا کرد مجازاً بهش میدهم برای اینکه مشت مرا باز کرده است، بنده يك پری هم بهش میدهم خوب میگویند بگویند اشکالی ندارد ولی وقتی هم میگویند حساب ندارد و وقتی آدم رسیدگی میکند که از دهن کی بیرون آمده و از کجا این حرف آمده می بیند که از دهان آن یاروئی بیرون آمده که هم در ایران کارگاه زیادی دارد و هم در خارج کار و بارش زیاد است این همان حکایت کار یارواست که رفته بود دزدی يك جائی و مزدم ریختند که بگیرندش خودش هم جزء آن دسته هائی که دنبال دزد بودند میگفت دزد را بگیرد، چون خودش هم دزد بود این است که باید انسان پهلوی وجدان خودش و پهلوی خدای خودش بداند که کار بدی نکرده سرش را بالا نگه بدارد و آن یکیش هم من هستم هر جا که از من ویلا پیدا فرمودید در اختیارتان گذاشتم و حتی تقاضا خواهم کرد که يك پری و جایزه ای هم بیایید از من بگیرید برای اینکه این کشف بزرگ را کرده اید و بنده با این صحبت ها و با این حرفها از میدان در نمیروم از یکی از آقایان اینجا شنیدم یکی از رادیو های خارجی گفته بود که این دکتر اقبال سرمایه دار چطور جرأت میکند که در این توده های فشرده عظیم برود بنده خیال میکنم، حالا نمیخواهم بگویم منحصر به فرد، برای اینکه مبالغه خواهد شد و تعریف از خود را بنده خوشم نمی آید، یکی از افرادی که با سمت رسمی توی مردم است منم و دولت، برای اینکه مسافرت هائی که ما به ولایات میکنیم مگر کجا میرویم ما همه جا توی مردم هستیم در یکی از این شهر هائی که در مسافرت اخیر رفتم ۵ کیلومتر پیاده رفتیم این آقایان وزرائی که با بنده بودند بیچاره ها از پا در آمدند، اینها از این مسافرت هائی که برایشان پیش می آید همه ناراضی هستند ولی خوب وظیفه شان هست برای خدمتگزاری به مملکت آمده اند ولی خوب بشر هم يك توانائی دارد خارج از توانائی که نمیتواند کاری بکند

معهذا اینها خودشان به بهترین وجهی کار میکنند یکی از رفقای ما گفته بود که ساعت چهار بعد از ظهر ناهار نخورده وارد خاش شدیم آن ناهار نخورده اش مهم بود والا ساعت چهار بعد از ظهر که مهم نیست وقتی که يك وزیر وظیفه اش را اینطور انجام داد وظیفه اش بوده ما منت سر کسی نداریم و هیچ هم تقاضا نداریم که برای این کار يك چیز خاصی برای ما قائل شوید وظیفه مان است یا باید این وظیفه را قبول نکنیم و یا حالا که قبول کردیم تا آنجا که توانائی جسمی و روحی داریم باید برایگان در اختیار ملت ایران بگذاریم این را وظیفه خودمان میدانیم، ما دائماً توی مردم هستیم این عکسها، این جریانات که فیلم بر میدارند همه می بینند این در مقابل این تبلیغاتی است که میگویند ما میترسیم ولی ملت ایران میداند ملت ایران قریب سه سال است که ما را دائماً در بین خودش می بیند برای آنها دیگر اهمیت ندارد برای اینکه هم استان بلوچستان افرادی بنده را دیده اند و هم آذربایجان و هم خراسان دیده اند، پس همه دیده اند کسی نمیگوید بنده میترسم بروم توی مردم چرا میترسم بروم توی مردم؟ من خدمتگزار مردم هستم من ساعت ۶ صبح پشت میز کارم در دفترم هستم برای اینکه ۵ نفر هستند که وقت گرفته اند بیایند مرا به بینند مشتریهای بنده کی ها هستند، مشتریهای بنده مقامات بالا، وزراء و و کلا نیستند، از آن طبقات پائین هستند از همان بیچاره هائی که آنها سنگشان را به سینه میزنند اینها می آیند پهلوی ما، گفته بودند که بنده سرمایه دار هستم، بله راست میگویند بنده يك سرمایه بزرگی دارم و آن سرمایه خدمت بشاه و خدمت به مملکت است و این تنها سرمایه بنده است از این جهت من بزرگترین سرمایه دار این مملکت هستم ولی از نقطه نظر مادی تمام آن سرمایه ها را آن دستگاه هائی که فرمودند می خواهند در دنیا بفهمند که من چه سرمایه ای دارم آنها را از پشت این تریبون مجازاً در اختیارشان گذاشتم برای اینکه از آن سرمایه ها برای بهبود حال بشر و مملکت خودشان استفاده کنند (یکی از نمایندگان - با آنها چه مربوط است؟) عرض کنم که اگر بخوام راجع باین قوانین مفیدی که مجلس شورای ملی و مجلس سنا تصویب فرموده اند صحبت بکنم خیلی طول خواهد کشید ولی خوب کار خود آقایان است، خودتان انجام داده اید و خودتان میدانید که چه خدمتی کردید، بنده باز هم يك مرتبه دیگر بنام دولت و از طرف خودم از

این قسمت و همکاری تمام افراد نمایندگان محترم مجلس چه میخواهد اقلیت باشد، چه اکثریت باشد، چه منفرد باشد سیاسی کاری میکنم برای اینکه همه شان، حتی آنهایی که ما را تنقید کردند مسلماً حسن نیت داشته اند و بنده از همه متشکرم (احسنت - احسنت) بنده اینجا خواستم بطور فهرست عرض بکنم چون بازمی بینم چه در داخل، چه در خارج میگویند در ایران هیچ کاری نمی شود، همه اش دروغ میگویند چون ما را مقایسه میکنند با خودشان و بنده با اینکه آقایان نمایندگان محترم مستحضر هستند، با اینکه ملت ایران مسلماً مستحضر است برای اینکه همه این اقدامات برای او است برای بنده تنها نیست برای ملت است بنده اگر گفته ام راه آهن کشیدیم، الآن او سوار آن راه آهن میشود و استفاده میکند اگر گفته ام فلان سد بسته شده از آن سد استفاده می کند یا دارند تمام می کنند این است که ملت ایران می داند ولی خوب وظیفه هر دولتی است مخصوصاً در این روز که آخرین روز دوره نوزدهم تقنینیه است بطور فهرست کارهائی که کرده است مجدداً بعرض مجلس برساند برای این که در مجلس شورای ملی مجدداً تجدید خاطره ای شده باشد از این اقدامات و هم این که اشخاصی که فرصت نکرده اند و نتوانسته اند از این اقدامات اطلاع حاصل کنند مطلع شوند بنده می خواستم اینجا اول راجع بامور مالی مان صحبت کنم برای این که اگر امور مالی و اقتصادی يك مملکتی مرتب نباشد هیچ کاری انجام نمیشود (صحیح است) بایستی حتماً امور مملکت روبراه باشد تا اینکه دولت بتواند با استفاده از آن وجوه وظایفی را که باو محول کرده اند انجام بدهد، بنده هیچ نمی خواهم و عادت ندارم که وضعیت فعلی خودمان را یعنی کار این دولت را با وضعیت سابق مقایسه بکنم و برای خودمان يك چیزی بالاتر از آنها قائل بشوم بنده عرض کرده ام باز هم تکرار میکنم که مسلماً آن فردی که اسمش ایرانی است او خائن نمیتواند بشود، میخواهد وکیل باشد میخواهد وزیر باشد، میخواهد کارمند باشد چون در خون ایرانی خیانتهایست حالا گاهی بطور استثناء یکی دو تا پیدای می شود و بعد هم بیچاره ها اقرار میکنند که گول خورده اند این استثنائی است، تمام دولتهائی که قبل از این دولت در رأس کار بوده اند مسلماً خواسته اند بایران خدمت بکنند، هیچ تردیدی درش نیست منتهی ممکن است وسائلی که ما امروز در اختیارمان داریم آنها در اختیارشان نداشته اند،

مملکت اشغال شده بود، اشکالات سیاسی داشتند اشکالات اجتماعی داشتند، پول نداشتند، این است که اینجا حضور آقایان عرض میکنم که بعضی ها مقایسه نکنند و با تصور نکنند ما خواسته ایم خودمان را با آنها مقایسه بکنیم بلکه ما خواسته ایم همانطوریکه هستیم خودمان را معرفی کنیم بدون اینکه بگوئیم ما از آنها بهتر هستیم یا اینکه خودمان را بخواهیم معرفی کنیم و با کسی بخواهیم مقایسه بکنیم، یکی از اقدامات اساسی دولت در سنوات اخیر تنظیم بودجه مملکت رژی احتیاجات واقعی دستگاههای دولت و توجه خاص بانجام امور فرهنگی و بهداشتی و عمرانی بوده است و از تاریخ تشکیل این دولت یعنی ۱۶ فروردین ماه ۱۳۳۶ اهتمام لازم بعمل آمده است که بودجه کشور از آنسال به بعد بتدریج از لحاظ درآمد و هزینه موازنه پیدا کند بطوریکه اگر مراجعه ببودجه سنوات ۳۴ و ۳۵ بنمائیم تا فریغ بودجه سال ۳۶ و ۳۷ را تقدیم مجلس کرده ایم اگر فریغ بودجه ۳۸ را تقدیم مجلس نکرده ایم برای اینکه همانطوریکه آقایان استحضار دارند سال مالی آخر خرداد سال بعد است و پرداختهائی هم که در فروردین و اردیبهشت و خرداد ماه میشود بابت سال گذشته و باز هم این دولت افتخار دارد که برای اولین مرتبه در تاریخ مشروطیت ایران توانست فریغ بودجه را تقدیم مجلس کند (صحیح است) ما فریغ بودجه سال ۳۶ را تقدیم کردیم، فریغ بودجه سال ۳۷ را تقدیم کردیم برای سال ۳۸ هم طبق قانون هنوز وقت داریم برای اینکه ما در آخر خرداد ۳۹ دفاتر مان را بابت سال ۳۸ می بندیم و عملاً نمیتوانستیم و از این جهت قانونگذار این اجازه را داده است که چند ماه بعد تقدیم بکنیم و انشاء الله امیدوار هستم که در اولین جلسه دوره بیستم این دولت لایحه فریغ بودجه سال ۳۸ را تقدیم کند (احسنت) بنده باید عرض کنم در سال ۳۸ ما با اینکه در حدود ۱۱۰ میلیون تومان گمان میکنم کسر بودجه داشتیم تمام پرداخته های خودمان را کردیم و ۱۲۰ میلیون تومان هم اضافه درآمد داشتیم که آقایان تصویب فرمودید که در جزء درآمد های سال ۳۹ از بابت کمربك گذاشتیم البته این اضافه درآمد پول نقدی بوده است که فوراً يك عده خیال کنند که ما در خزانه مان ۱۰۰ میلیون تومان پول نقد داریم، آقایان اطلاع دارند که وزارت گمرکات برای کومك بتجار و برای اینکه امور تجاری مختل نشود با گرفتن يك سفته های سه ماهه، سفته های معتبر و تضمین شده از طرف بانکها اجازه میدهد

که اجناس را از گمرک ترخیص کنند، بعد از اینکه اجناس ترخیص شد بعد از سه ماه بایستی پول آن سفته‌ها را بدهد این است که ما ۱۲۰ میلیون تومان اضافه در آمد داریم در گمرکات بابت این سفته‌ها که در سال ۳۹ وصول خواهد شد از این جهت ما این را جزء در آمد های ۳۹ گذاشته‌ایم لذا ملاحظه بفرمائید که در سال ۳۸ با اینکه ۱۱۰ میلیون تومان کسر بودجه داشتیم ما کسر بودجه نداشتیم برای اینکه با پیش بینی های ارقامی که در بودجه بود باز اضافه بودجه داشتیم و ۱۲۰ میلیون از در آمد سال ۳۸ منتقل کردیم به در آمد سال ۳۹ در سالهای ۳۴ و ۳۵ با وجود اینکه مخارج جاری کشور بمراتب کمتر از سال های اخیر بوده است اینک با کمال خوشوقتی باستحضار میرساند که هزینه های جاری مملکت کلاً از محل درآمدهای داخلی و قسمتی از در آمد نفت تأمین شده است مضافاً با اینکه در دو سال اخیر ۵۵ درصد از در آمد نفت بمصرف امور عمرانی و آبادانی کشور رسیده و امید است با پیشرفت محسوسی که در امر وصول مالیاتهای مستقیم و افزایش عوارض گمرکی حاصل شده در آینده تمام عواید نفت فقط برای مصارف عمرانی کشور اختصاص یابد و اینک از مقایسه ارقام در آمد و هزینه سالهای ۳۵ و ۳۶ با ارقام در آمد و هزینه سنوات ۳۷ و ۳۸ و ۳۹ را ملاحظه خواهید فرمود که در آمد سنوات ۱۳۳۴ و ۱۳۳۵ بین ۱۲ تا ۱۵ میلیارد ریال بوده در صورتیکه در آمد سالهای ۳۷ و ۳۸ و ۳۹ معادل ۲۶ و ۲۹ و ۳۴ میلیارد ریال پیش بینی شده و هزینه های کل کشور نیز از محل درآمدهای پیش بینی شده تأمین گردیده که در واقع در آمد سال ۳۹ کسری کشور نسبت بدر آمد سال ۱۳۳۴ سه برابر و نسبت بدر آمد سال ۱۳۳۵ تقریباً دو برابر و نیم افزایش یافته است. در مورد بودجه هزینه سعی شده است قسمت اعظم درآمدهای پیش بینی شده برای تعمیر فرهنگ و امور بهداشتی و دانشگاهها اختصاص یابد که در موقع خودش بنده یادآوری میکنم و بطوریکه ملاحظه خواهید فرمود در این سه سال همه ساله اضافه اعتبار قابل توجهی بوزارتین فرهنگ و بهداشتی واگذار شده که میتوان گفت بودجه سال ۳۹ وزارت فرهنگ نسبت بسال ۳۴ پنجاه درصد اضافه شده است با این ترتیب داد میزنند این رادپوهای خارجی که يك شاهی ما خرج فرهنگ مملکت نمیکنیم مدرسه نداریم در صورتیکه آقایان میدانند که در این چند ساله ما چندتا مدرسه ساخته‌ایم و چه کارهایی کرده‌ایم و اینها

ارقامی است رسمی که نخست وزیر مملکت پشت نریبون مجلس بمرض آقایان میرساند اگر خلاف این شد من مسئول هستم از این جهت از ملت ایران تقاضا میکنم، خوشبختانه لازم نیست که بنده تقاضا کنم برای اینکه ملت ایران ملت وطنپرست و شاهدهوستی است تردیدی درش نیست از این جهت این ارقام رسمی دولت ما است و بمرض آقایان میرسانم با اقدامات و فعالیتهایی که برای تعادل و توازن بودجه مملکت در ظرف سه سال اخیر بعمل آمده باستحضار میرساند که وضع پرداختهای خزانه داری کل طوری مرتب و منظم گردیده که کلیه حواله‌ها بدون درنگ پرداخته شده و هیچگونه مضیقه مالی وجود ندارد در صورتیکه در سالهای قبل از تشکیل دولت اینجانب، همیشه در حدود دو میلیارد ریال حواله در خزانه داری کل معوق بوده و از لحاظ پرداخت های روزانه مستمر هم اکثراً دچار مضیقه و کمبود بوده‌اند و اکنون وضع خزانه کشور طوری است که علاوه بر پرداخت مرتب همیشه مبلغی هم برای احتیاجات احتمالی موجودی دارند اقداماتی که در طی این ۳۸ ماه در فرهنگ شده است خیلی جالب توجه است و بنده اینجا باز بطور فهرست بعضی از قسمت های مهم آنرا باستحضار آقایان میرسانم:

در قسمت فرهنگ در این مدت سه سال و دو ماه بالغ بر دو میلیارد و پانصد میلیون ریال بودجه فرهنگ و دانشگاه های تهران و شهرستانها و سایر فعالیت های فرهنگی افزوده گردیده بطوریکه مجموعاً از بودجه کشور در سال جاری مبلغ هفت میلیارد و دو بیست و سی و یک میلیون و نهصد و هفتاد و پنج هزار ریال بمصرف فرهنگ و دانشگاهها و سایر تأسیسات مربوطه میرسد این اضافه اعتبار قسمتی بمصرف اضافه و ترفیعات و مزایای آموزگاران و دبیران و استادان و سایر کارمندان فرهنگ رسیده بقیه آن صرف ایجاد مدارس و دانشگاههای جدید و فعالیت های مختلف فرهنگی گردیده است. در این مدت ۱۶۲۶ کود کستان و دبستان و دبیرستان و ۱۲ دانشسرا و ۵۳ مدرسه کشاورزی و حرفه ای جدید به مدارس موجود علاوه شده بطوری که در حال حاضر مجموع مدارس از قبیل کود کستان و دبستان و دبیرستان و دانشسرا و مدارس حرفه ای و کشاورزی در تمام کشور بالغ بر ۱۰۳۱۵ باب گردیده است که در آنها جمعاً ۱۵۹۶۱۳۹ نفر بتحصیل اشتغال دارند بعلاوه نسبت بتوسعه کلاسهای اکابر اقدامات وسیعی بعمل آمده و بر تعداد اکابر مشغول بتحصیل ۶۵۸۴۹ نفر علاوه شده بطوریکه جمعاً عده اکابر

که در سال جاری بتحصیل اشتغال داشته اند بالغ بر ۴۴۲۱۹۴ نفر زن و مرد بوده است نسبت ساختمان مدارس در این مدت علاوه بر تکمیل عده زیادی مدارس نیمه تمام از دو پست مدرسه جدید از اعتبارات مختلف بنا گردیده و به مقدار ساختمانهای موجود اضافه شده است. در قسمت تعلیمات عالی علاوه بر تأسیسات جدید در دانشگاه تهران از قبیل مؤسسه ژئوفیزیک مؤسسه انمی و آمار و استیوتوهای علوم اجتماعی و زبانهای خارجی و باستان شناسی و زبانهای ایرانی و تکمیل ساختمانها موجبات تحصیل عده بیشتری فراهم گردیده بطوریکه بر تعداد دانشجویان در این سه سال در حدود ۳۵۰۰ نفر علاوه گردیده که در این سال جمعاً ۱۳ هزار نفر در دانشگاه تهران مشغول تحصیل بوده اند در شهرستانها دانشکده های موجود تکمیل و تجهیزات آن روز بروز کاملتر گردیده است و پنج باب دانشکده جدید بدانشکده های موجوده علاوه شده است.

دانشکده پزشکی در اهواز - دانشکده ادبیات در اصفهان - دانشکده فنی در تبریز - دانشکده علوم در شیراز دانشکده معقول و منقول و مؤسسه وعظ و تبلیغ در مشهد از جمله مؤسساتی است که در این سه سال تأسیس یافته است از این گذشته عده ای از دانشکده های شهرستانها بصورت مشابه نیز بفعالیت های خود ادامه داده اند و داوطلبانی را که در روزها بمناسبت اشتغالانی که دارند باین مناسبت عدم گنجایش دانشکده پذیرفته نشده اند تحت تعلیم و تربیت قرار داده اند باین ترتیب با توسعه ای که در دانشکده های شهرستانها بوجود آمده و با تأسیس دانشکده های جدید روزانه و شبانه عده دانشجویان دانشگاههای شهرستانها در مدت سه سال ۲۰۱۲ نفر افزایش یافته و جمع کل دانشجویان آنها به ۴۶۶۹ نفر رسیده است ولی البته کار فرهنگ يك اشکالاتی هم دارد و آن اشکالات اولش نداشتن کادر فنی کافی برای این مدارس است (صحیح است) بایستی معلم خوب و استاد خوب داشته باشد تا بتواند فرزندان خوبی برای این آب و خاک تربیت بکند ولی بصرف اینکه يك جائی در باز بشود و يك چند تا میز و نیمکت بگذارند بهیچوجه برای پیشرفت فرهنگ کافی نیست (صحیح است) و اگر اقداماتی بیشتر از این نشده است بواسطه ضیق بودجه بوده است و نبودن کادر فنی کافی خوشبختانه در این سالهای اخیر مردم توجه کرده اند و از نظر ساختمانها و دادن اعانات کمک های شایانی بفرهنگ کشور کرده اند که بنده وظیفه خود میدانم از آنها اینجا سپاس گزاری کنم (احسنت - احسنت) فعالیت هایی که در وزارت

پست و تلگراف از سال ۳۶ تا ۱۵ خرداد ۳۹ انجام شده است برای برقراری ارتباط بی سیم با خارج از کشور خود آقایان شاهد هستند تا آن حدودی که وسائل بوده است کوناهای نشده است و امیدوار هستم روز بروز هم وزارت پست و تلگراف بتواند قسمت ارتباطات را که از اهم مسائل روز هست بخوبی انجام بدهد یکی از دستگانهائی که بعقیده بنده در این سه سال بخصوص به بهترین وجهی وظیفه خودش را انجام داده و مخصوصاً وظیفه وطنپرستی و خدمتگزاریش را انجام داده است دستگانه تبلیغات ما است این دستگانه با کمک و مساعدت دولت و بودجه هائی که در اختیارش گذاشته است توانسته است طوری برنامه ها را تنظیم کند که ما پس از ده دقیقه و هر ده دقیقه به ده دقیقه از آخرین اخباری که در دنیا هست و اتفاقاتی که میافتد دستگانه ما فوراً ما مطلع میکند بعلاوه با تأسیس دستگانه های فرستنده رادپوئی در مراکز استان و تجهیزات کافی که در تهران کرده است همانطوریکه خود آقایان شاهد هستند بهترین وجهی توانسته است معرف اقدامات مفید دولت و معرف روحیه بلند ملت ایران در خارج باشد (صحیح است) و بهترین وجهی توانسته است بدنیای بفهماند که ملت ایران ملتی است زنده ملتی است مستقل، ملتی است که بهیچوجه منالوجه از تهدید نمیترسد و تسلیم بزور هم نخواهد شد (احسنت) اقداماتی که در وزارت بهداشتی انجام شده است در ظرف این سه ساله وزیر بهداشتی سابق نهایت سعی و جدیت را کرده است (احسنت) و بهترین وجهی انجام وظیفه کرده است و وزیر جدید بهداشتی هم که دو سه ماه است شروع بکار کرده اند ایشانهم همان برنامه را تعقیب میکنند و این سه سال در مملکت ما از لحاظ برنامه های بهداشتی خیلی کار شده است (صحیح است) ولی البته شاید زیاد جلب نظر نکنند برای اینکه مملکت ما يك مملکت بسیار وسیعی است و فواصل خیلی زیاد است. و متأسفانه از نظر فنی و پزشکی تعداد اطباء ما خیلی کم است. تمام این مملکت شاید در حدود بیش از ۵ هزار طبیب و بهدار نداشته باشد در صورتی که مملکت ما ۲۰ میلیون جمعیت دارد و طبق اصول فنی اقلاً ما بایستی ۲۰ هزار دکترا داشته باشیم. تصدیق بفرمائید که ۲۰ هزار دکترا و ۵ هزار دکترا کجا و از این جهت است که از نظر فنی توانسته ایم البته با تأسیس دانشگاه های پزشکی در ولایات و مراکز استانها تا حدی این کمبود را جبران بکنیم ولی البته کافی نیست و برنامه هائی

تنظیم شده است که بتوانیم بتعداد پزشکان بیفزائیم تا آنها هم بتوانند وظیفه خودشان را انجام بدهند ولی اگر بنظر بعضی ها می آید که درین کار اقدامی نشده است اقدام خیلی شده است ولی بواسطه اینکه کادر فنی ما کافی نیست و پزشک هم چیزی نیست که در ظرف ۲۴ ساعت بشود تهیه کرد تحصیلات میخواهد، تجربه میخواهد، با جان مردم سروکار دارد یک چیز شوخی نیست از این جهت بایستی خیلی دقت کرد در تربیت این پزشکان سعی بیشتری کرد و امیدوار هستم که این کار انجام بشود در برنامه های بهداشتی در ظرف این سه سال توجه زیادی بیهداشت شده است و باید هم همینطور باشد (صحیح است) چون کار وزارت بهداشتی بهداشت است و مبارزه با یک بیماریهایی که بطور همگانی در مملکت پیدا میشود و باید جلو گیری کرد درین قسمت مبارزه خیلی شدیدی با بیماری مالاریا شده است و بیماری مالاریا که سابقاً مملکت ما را سخت گرفتار کرده بود مخصوصاً در نواحی شمال بطوریکه خود آقایان از نزدیک مشاهده فرموده اند میتوانم بگویم که تقریباً مالاریا در ایران وجود ندارد البته هنوز در یک مناطقی هست ولی خیلی کم است که آنرا هم مشغول مبارزه هستند ولی می توانم ادعا کنم در مقابل آنچه که قبلاً بوده است با مقایسه امروز مالاریا وجود ندارد و برای این کار البته مؤسسه بهداشت جهانی هم بنا کمک کرده است یونسف هم کمک کرده با همکاری آنها و جدیت وزارت بهداشتی و دستگاه مالاریولوژی دانشکده پزشکی توانسته اند که یک مبارزه بسیار شدیدی بر علیه مالاریا بکنند و این موفقیت شایان برای ما حاصل بشود، در قسمت هایی که باز خیلی توجه کرده اند قسمت مبارزه بر علیه بعضی امراض است مثل حصه و دیفتری و کزاز که با تلقیح واکسنهای مربوطه توانسته اند از این بیماریها جلو گیری کنند علاوه بر این قسمت های مهم یکی هم مبارزه بر ضد بیماری سل است که در نقاط مختلفه در مانگاهاهی درست کرده اند، یا تمام شده با مشغول ساختمان هستند در این قسمت هم بی اندازه جدیت بخرج داده اند بطوریکه در حدود ۴ الی پنج میلیون نفر در ایران بر ضد سل تلقیح شده اند همینطور در ۲۵ شهر کومک کرده اند بلوله کشی آنجا، ۹۸۴ حلقه چاه کم عمق حفر کرده اند مبارزه شدیدی بر علیه کشت خشخاش و قاچاق تریاک وزارت بهداشتی با کومک دیگران انجام داده است و درین مدت وزارت بهداشتی ۵۶۸ پزشک ۱۱۶ نفر ماما و

۲۱۸ نفر بهدار و ۷۲۹ نفر از قبیل کومک پرستار و غیره استخدام کرده و برای استفاده ب قسمت های مختلفه اعزام داشته است. وزارت راه در ظرف این سه ساله اقدامات مفیدی کرده است و باز هم این یکی از آن وزارتخانه هائی است که هر چه کار کند باز جلب نظر نمیکند برای اینکه جاده های ما جاده های بسیار عرض و طویل است و همه جاده میخواهند در بعضی جاها صعب العبور است اگر یک جاده حسابی بخواهند بسازند در حدود کیلومتری پانصد هزار تومان با اسفالتش خرج دارد این است که یک کار بسیار بسیار طولانی است و هر چقدر هم در این قسمت زحمت بکشند باز در مرحله اول بنظر نمی آید این است که بنده تصدیق میکنم بعضی از مردم از راههای ما ناراضی هستند حق هم دارند چون بایستی ما خودمان اعتراف بکنیم با آن قسمتی که ضعف داریم این قدرت ما را نشان میدهد برای اینکه وقتی به تقصیر بر خوردیم اصلاحش میکنیم (صحیح است) ولی خوب در این سه سال وزارت راه خیلی جدیت کرده و تا حدی که توانسته است در این قسمت کوتاهی نشده است و فعلاً هم با وسائلی که در اختیارش گذاشته شده است و روز بروز هم تکمیل میشود امیدوارم در آتی نزدیک بتوانیم جاده هائی داشته باشیم که رفع مزاحمت مردم بشود در این مدت اقداماتی کرده اند؛ یکی از اقدامات مهمی که وزارت راه کرده در قسمت راه آهن است، ما در ظرف این سه سال هشتصد و چند کیلو متر راه آهن ساخته ایم، چه در قسمت میانه به تبریز و جلفا و چه در قسمت شاهرود بمشهد، و چه در قسمت کاشان بسمت یزد و یک رشته راه آهن هم در دست ساختمان است که انشاء الله در مهر ماه افتتاح خواهد شد و آن راه آهن بندر شاه است بکرگان که تقریباً دارد تمام میشود پلها را میسازند و امیدوارم که این افتخار را داشته باشیم که اوائل مهر ماه این راه آهن را افتتاح کنیم (انشاء الله) راجع بامور دادگستری آقایان در این مدت کومک فرموده اند و لوایح مفیدی گذشته ولی خوب بطور فهرست با آقایان عرض میکنم که چه کارهایی در تهران و در شهرستانها شده. در تهران دوشعبه در دیوان کشور و یک شعبه جنائی در دادگاه استان و ۱۴ شعبه دادگاه شهرستان و پنج شعبه دادگاه بخش اضافه گردیده در استانهای بلوچستان - کردستان و آذربایجان غربی دادگاه استان که قبلاً وجود نداشته تا سیسی گردیده است.

در استانهای گیلان - مازندران - خوزستان و کرمان

چهار شعبه دادگاه استان اضافه گردیده است. در شهرهای اصفهان - تبریز - اهواز سه شعبه دادگاه شهرستان بر آنچه که بوده علاوه شده است و تعداد زیادی دادگاههای بخش در شهرستانها و بخشها دایر شده که شرح آنها موجب طول کلام میشود و اغلب آقایان از آن اطلاع دارند یکی از موفقیتهایی که حاصل شده سرعت کاری است که فعلاً در دادگستری ما هست بطوریکه کارهایی که در دیوان کشور بود سابقاً شاید سالها معطل میشد ولی طبق گزارشاتی که پیونده داده اند اغلب شعب دیوان کشور در عرض دو، سه روز پرونده ها را رسیدگی میکنند در صورتیکه سابقاً چند سال طول میکشید و الان پرونده هائی در دیوان کشور معطل نیست (صحیح است) و مخصوصاً مشاهده میشود که در قسمت دادگستری اقدامات مفید شده البته ممکن است هنوز نواقصی داشته باشد که البته بتدریج رفع خواهد شد (پرسوراعلم - صحیح است) ولی امر بفرمائید که چاقو کشی را هم جلویش را بگیرند) در وزارت کشاورزی هم در ظرف این سه سال اقداماتی شده است، یکی از جاهایی هم که مسلماً باید اقدامات وسیع کرد و مخصوصاً برای بالابردن سطح تولیدات وزارت کشاورزی است این وزارتخانه هم یک وزارتخانه ایست که با جدیت مشغول انجام وظیفه است ولی ممکنات و مقدراتش خیلی کم است و تا مردم عادت نکنند بکشاورزی نوین مدنی البته وقت میخواهد پول میخواهد باز هم تربیت کادر فنی تربیت شده میخواهد از این جهت بادر نظر گرفتن مقدرات وزارت کشاورزی در ظرف این سه سال بی نهایت جدیت کرده است و خدماتی انجام داده است یکی از کارهایی که شده راهنمایی مردم است بکشاورزی مطابق اصول نوین در سال ۳۴ و ۳۵ مصرف کود شیمیائی در مملکت ما دو هزار تن بوده است که از طریق بنگاه شیمیائی توزیع میشد ولی در سه سال یعنی از ۳۶ تا ۳۸ بالغ بر ۲۳ هزار تن شده و باین ترتیب مردم توجه خاصی باستعمال کود شیمیائی کرده اند در قسمتهای آزمایشگاهها اقدامات خیلی مفیدی کرده اند در قسمت دامپروری و دامپزشکی فعالیتهائی داشته اند در مورد دفع آفات نباتی در سه سال اخیر ۴۳ هزار میلیون هکتار با ملخ مبارزه کرده اند که همه آقایان شاهد هستند که چه مبارزه مفید و مؤثری بر علیه ملخ در تمام استانها با کمال شدت بعمل آمده در مورد برسیه های زراعتی تهیه بذر گندم اصلاحاتی کرده اند و رویهمرفته بنگاههای رازی و شیمیائی اقدامات بسیار مفید و مؤثری کرده اند که چون خیلی مفصل

هست و بعداً ممکن است در روزنامهها چاپ بشود و آقایان ملاحظه خواهند فرمود. بنده چون می بینم وقت دیر شده نمیخواهم زیاد مصدع آقایان محترم بشوم راجع ب قسمت صنایع همانطوریکه به آقایان عرض کردم پس از تصویب لایحه پشتوانه اسکناس ۳۵۰ میلیون تومان برای قسمت صنایع در نظر گرفته شد و ۳۵۰ میلیون برای قسمت کشاورزی. البته بنده چندین مرتبه بمجلس گزارش اقداماتی که در نتیجه این اعتبار از نظر صنعت انجام شده است باستحضار آقایان محترم رسانیده ام و اینجا مجدداً یادآوری میکنم، این است که در نتیجه این عمل توسعه صنایع کشور باین قرار است: سیمنان از ۲۵۰ هزار تن در سال ۳۶ رسیده است به ۸۱۶ هزار تن - نساجی از ۱۰۷ میلیون متر در سال ۳۶ به ۳۰۰ میلیون متر تا پایان سال ۳۸ رسیده است - قند از ۱۰۲ هزار تن در سال ۳۶ به ۱۶۰ هزار تن تا پایان سال ۳۸ - روغن نباتی از ۶ هزار تن در سال ۳۶ به ۳۰ هزار تن تا پایان سال ۳۸ - چای از ۷ هزار تن در سال ۳۶ به ۸ هزار تن رسیده است و البته آقایان میدانید در قسمت چای - با جدیت و مراقبت وزارت گمرکات بی اندازه بجای کاران شمال کومک و مساعدت شده و این دستگاه چای که سابقاً کسر بودجه داشت و باید از طرف دولت کومک میشد الان یک منبع درآمد برای دولت شده است بطوریکه هم زارعین راضی هستند و هم یک عایداتی بدولت میدهد و با جدیتی که فعلاً وزارت گمرکات انجام میدهد تمام مردم چایکار شمال راضی هستند و آقایان نمایندگان آن حوزه بخوبی مستحضر هستند (صحیح است) راجع بامور بازرگانی و ارزی ما دیدیم در بعضی جاها، بعضی از روزنامهها که اطلاعات کافی نداشته و اطلاعات در اختیارشان نبوده یک مطالبی مینویسند که صحیح نیست و چون این موضوع بازرگانی و ارزی در حیات اقتصادی ما بی اندازه مهم است تقاضا دارم که آقایان ارباب جرائد مخبرینشان اگر میخواهند چیزی بنویسند بروند از مقامات مسئول مملکت سؤال بکنند بعد از اینکه از آنها مدارک رسمی گرفتند آنها را منتشر کنند و بصرف اینکه شنیدیم و گفتند، غیر از اینکه یک اخلالی در امور تجاری ما تولید بکنند چیز دیگری نیست این موضوعی است که از آقایان استدعا میکنم توجه بیشتری بکنند و بصرف شایعات و یا اینکه از روی خیال بافی یک مطالبی بنویسند که مسلماً مضر بحال مملکت است یا از نوشتن آن خودداری کنند یا هر موقعی که مطلبی دارند بروند از

وزیر مسئول سؤال کنند که وضعیت چیست آنرا چاپ بکنند برای اینکه آن وزیر مسئول، مسئول این کار است و اوست که حقیقت را میگوید نه مقامات غیر مسئول و اخباری که بعضیها ممکن است در بیرون انتشار بدهند با توجه با افزایش سریع جمعیت کشور و همچنین ازدیاد روز افزون تقاضای عمومی که ناشی از بالا رفتن قوه خرید و سطح زندگی و بسط و توسعه طبقه متوسط است سیاست آزادی تجارت که از سه سال پیش اتخاذ گردیده مهمترین عامل در بالا بردن سطح زندگی عمومی و جلوگیری از افزایش سریع هزینه زندگی و اجرای برنامههای عمرانی دولت محسوب میگردد در سال ۱۳۳۶ واردات کشور نسبت بسال قبل ۲۵ درصد افزایش یافت و درآمد ارزی کشور و مخارج آن ۶۰ میلیون دلار فزونی یافت با وجود توسعه واردات و رفع نیازمندیهای عمومی استفاده از اندوخته ارزی کشور در سال ۱۳۳۸ بمراتب کمتر از سال ۳۷ بوده است. میزان ذخایر ارزی آزاد کشور در پایان سال ۳۵ در حدود ۶۴ میلیون دلار و در پایان ۳۸ با وجود پرداخت کلیه دیون دولت و علیرغم اتخاذ سیاست بازرگانی آزاد و مخارج ارزی سرمایه گذاریهای وسیع در امر صنایع در حدود ۸۸ میلیون دلار بوده است در ظرف این سه سال در حدود ۱۰ الی ۱۲ درصد به هزینه زندگی اضافه شده است اگر دولت این سیاست آزادش را اتخاذ نمیکرد آقایان مسلماً و مطمئناً بدانید که الآن هزینه زندگی ده برابر و پانزده برابر بالاتر از این بود برای اینکه روی ثنوری صحبت کردن با وارد مرحله عمل شدن دو تا است بما مراجعه میکنند که قیمت ها خیلی بالا رفته که آنها بعضیها یا اطلاع ندارند یا شنیده اند و تکرار میکنند با این مطالب خودش بخودی خود باعث نگرانی خواهد شد، آن کاسب و آن شخصی که میخواهد کاری بکند از تکرار همین مطالب استفاده میکند و خواهی نخواهی قیمت ها بالا میرود. وقتی میشود کنترل قیمت ها را خوب انجام داد که بامر تولیداتمان بیفزائیم و تا تولیدات اضافه نشود این قیمت ها را آنطوریکه مردم میخواهند نمیشود کنترل کرد، میشود کنترل کرد ولی نتیجه اش این خواهد شد که بعد از کنترل شدن بر قیمت ها افزوده میشود، بنده آنچه خودم دیده ام الان توضیح میدهم بادم میآید در هفت، هشت سال پیش شهرداری تهران تصمیم گرفت که قیمت میوه و این چیزها را تحت کنترل بیاورد و نگذارد قیمت برود

بالا، اعلان کردند و اینکت گذاشتند و قیمت ها معین شد و برای خود بنده چون این اتفاق افتاده خودم شاهد هستم و کسی برایم نگفته يك روز خود بنده رفته بودم میوه بخرم نزد میوه فروش معروف این شهر که همه آقایان هم گرفتارش هستید (چند نفر از نمایندگان - صمد) مطابق آن قیمت شهرداری میوه ای که گذاشته بود آنجا تمام پلاسیده و کندیده بود. گفتم این میوه ها چیست؟ گفت همین ها است دیگر ندارم گفتم چطور میشود دیگر نداشته باشی، بالاخره با ایما و اشاره گفت در زیر زمین میوه های خوب هست ولی قیمتش قیمت شهرداری نیست، خوب فرض کنید او را تنبیه کرده بودند که چرا گلابی را کیلویی دو تومان میفروشی و بایستی کیلویی ۱۵ ریال باشد يك برچسب هم گذاشته بود که ۱۵ ریال البته تمام گلابیهای کندیده را آنجا گذاشته بود و مردم میفروخت، آن کسیکه میخواست میوه خوب بخرد اصرار زیاد میکرد او هم میرفت از میوه های پائین میآورد کیلویی چند؟ چهار تومان، خوب بنده یا مجبور بودم یا هوس کرده بودم آن کیلویی چهار تومان را دادم و خریدم آنوقت بعد از اینکه هیاهو ها تمام شد و کنترل تمام شد نرخ رسمی گلابی که دیگر تحت کنترل شهرداری نبود در نتیجه این عمل ۴ تومان شد یعنی کیلویی دو تومان در نتیجه این عمل چهار تومان شد ولی اگر تولیدات را زیاد بکنند و خروارها گلابی بریزند نوری این شهر این نرخ خواهی نخواهی میآید پائین والا نشستن و ثنوری گفتن که آقا شهرداری چرا نمیزند و نمی بنند نتیجه اش این خواهد شد که خدای نکرده باعث سوء استفاده يك اشخاصی بشود و قیمت هم برسد بهمان ۴ تومان. آقای ابتهاج مدتی شهردار تهران بوده اند و حتماً تجربه دارند که اینطور تصمیمات درست نیست، از این جهت گرفتن و بستن يك چند روزی خوب است همه میگویند خوب است همه می گویند باریک الله ولی پس از چند روز دو تومان میشود چهار تومان. از این جهت باید تولیدات را زیاد کرد. یکی از کارهایی که باید کرد و امیدوارم در این دو سه هفته شهرداری جدی ما موفق بشود و انجام بدهد این واسطه هائی است که باید این ها را از بین برد (صحیح است) برای اینکه خیالی که آن بیچاره رعیت میآورد بمیدان يك قران با آنها میدهد می آید خیابان اسلامبول ۶ ریال میشود. در این وسط واسطه هائی هستند (ابتهاج - چهار دست)

هستند بقول آقای ابتهاج که اینها میگیرند و میآوردند و باین ترتیب گران میشود این واسطه ها را باید قطع کرد شهردار جدی مانصمیم گرفته جلو اینها را بگیرد و دولت هم صد درصد تقویتش خواهد کرد و باید اینطور باشد که آن کسی که خیار را می آورد بمیدان عوض يك ریال بعقیده بنده دو ریال بفروشد که بکشاورز کمک بشود، باو بیشتر کمک بشود آن کسی هم که میفروشد سه ریال بفروشد یعنی نرخ خیار که میفروشد بکشاورز بیشتر بدهند برای اینکه در هر صورت اولین پول را میدهد باو و آن کاسب هم در يك حدودی حق خودش را بگیرد نه اینکه تحمیل بشود هم به کشاورز هم به مصرف کننده يك وسیله دیگر مبارزه هم هست که بنده در اینجا از تمام افراد این مملکت استدعا میکنم که اگر شما افراد این مملکت بما کمک کنید در این کار این کار انجام میشود و آن عبارت از این است که خود ماها بطور اعم باعث گرانی هستیم و بس، توضیح میدهم اگر خیار را که میآورد بنام نوبر يك آقائی هوس نکند برود خیار نوبر را دانه سه تومان بخرد و من نمیدانم این چه افهائی دارد که يك خیار نوبر را دانه ای سه تومان بخرد. دو سه هفته معطل بشود خیار زیاد وارد شهر بشود خیار ارزان می شود آنوقت بخرد يك کسی که خیار نوبر می آورد و بقیمت خوب می فروشد وقتی که دید يك خریداری هست که سه تومان میخرد این دلیل ندارد که از آن منصرف شود و اگر تمام مردم تهران يك روز تصمیم بگیرند میوه بخورند طوری نمی شود این میوه ها تمام کندیده خواهد شد و همین عمل باعث خواهد شد که قیمت میوه نباید پائین ولی ناله میکنیم که فلان جنس را فلان میوه را کیلویی چهار تومان خریده ایم خوب چه ناله ای بکنم، قطعاً پولش را داریم که رفته ام خریده ام، اگر پولش را نداشتم که آن یارو بمن جنس گران قیمت نمی دهد این است که آقایان باید کمک کنید نوبال زندگی لو کس و این زندگی که بعضیها ترتیب داده اند نروند که خود این زندگی لو کس باعث گران شدن قیمت ها میشود و يك طبقاتی هم نمیتوانند این خیار را بخرد زیرا که گران است این قسمت را اگر خود آقایان تعدیل و رعایت بکنند قیمت اجناس تعدیل میشود و بنده میخواهم بطور کلی عرض کنم که ۵۰ درصد قیمتها میآید پائین ولی وقتی که در خیابان اسلامبول يك میوه فروش می بیند که فلان آقا میآید آنجا و میوه را کیلویی

ده تومان فوراً میخرد این را میفرومائید باید بچه ترتیبی مبارزه کرد و اگر يك مأموری هم بسداز آب درآمد باز همان ده تومان هست و آن گرانی هست بنابراین گرانی بمعنای حقیقی نیست يك گرانی مصنوعی است و این گرانی مصنوعی را همه اگر دست بدست هم بدهیم بنده مطمئن هستم موفق میشویم از بین ببریم ولی اگر بنا بشود بگوئیم که خیر باید بگیریم و به بنده موقتاً میآید پائین ولی کاری که برای همیشه مفید باشد نیست در بعضی از گزارشات دیدم که در بعضی از مواقع بهمین ترتیب روز اول يك شدت عمل بخرج داده بودند و قیمت گوشت را نك قیمت روز کرده بودند بعد از چند ماه که گذشت قیمت گوشت شد دو برابر اول، ما در این مملکت تجربه داریم بایستی همه کمک کنیم و همه بخواهیم تا قیمت ها بالا نرود و الا اگر بنا باشد همه بروند خیابان اسلامبول اجناس را بقیمت گران بخردند و بهمین ترتیب قیمت ها بالا برود که دیگر ناله ندارد ولی اگر خودتان نخريدید خواهی نخواهی این عمل شما باعث می شود که جنس را بیاورند پائین مخصوصاً اجناسی که باصطلاح زود فاسد میشود، در قسمت های پوشاک در قسمت های دیگری که مورد احتیاج مردم هست روی سیاست آزادی که هست بهیچ وجه من الوجوه بآن میزانی که بعضیها می گویند بالا رفته برای این که جنس در بازار زیاد است و وقتی که جنس زیاد عرضه شد نمیتوانند گران فروشی کنند این يك حقیقتی است که بنده لازم دانستم پشت تریبون مجلس شورای ملی عرض کنم تا بیخود يك عده ای نگویند که گرانی است در صورتیکه خود آنهايي که داد میزنند گرانی است خودشان بیشتر باعث گران شدن هستند بعلمت همین خریدهایی که میکنند نسبت به میزان صادرات و واردات و ذخیره ارزی کشور قبلاً عرض کردم که در سال ۱۳۳۶ واردات کشور نسبت بسال قبل ۲۵ درصد افزایش یافت و درآمد ارزی کشور و مخارج آن ۶۰ میلیون دلار فزونی یافت با وجود توسعه واردات و رفع نیازمندیهای عمومی استفاده از اندوخته ارزی کشور در سال ۳۳۸ به مراتب کمتر از ۳۷ بوده است. میزان ذخایر ارزی آزاد کشور در پایان سال ۳۵ در حدود ۶۴ میلیون دلار و در پایان ۳۸ با وجود پرداخت کلیه دیون دولت و علیرغم اتخاذ سیاست بازرگانی آزاد و مخارج ارزی سرمایه گذاریهای وسیع در امر صنایع در حدود ۸۸ میلیون دلار بوده است دولت بنا نهادت دقت متوجه موضوع بازرگانی داخلی و

خارجی کشور بوده و نسبت بتبادل پرداخت های ارزی مطالعات دقیق بعمل آورده است و اتخاذ سیاست محدودیت نسبت بواردات پارهای کالاهای غیر ضروری ولو کس و تجدید نظر در قراردادهای بازرگانی و امضاء موافقت نامه های بازرگانی جدید و اتخاذ سیاست تشویق صادرات از طریق بالا بردن سطح تولیدات داخلی و توسعه استانداردها مذاکرات مستقیم بازرگانی امیدوار است بتواند تعادل صادرات و واردات کشور را با در نظر گرفتن درآمد نفت تأمین و برنامه های عمرانی و تولیدی خود را بیابان برساند در سه سال گذشته در حدود ۲۶ بانک با سرمایه کل ۹۹۹۹ میلیون ریال که ۲۳ واحد آن مجاز بانجام معاملات ارزی میباشد در کشور بوجود آمده است در بین این بانکها که تأسیس آنها در اقتصاد نوین ایران عامل مؤثر میباشد میتوان نام بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران - بانک تجارت خارجی ایران - بانک رفاه حال کارگران را نام برد. تصویب اساسنامه بانک و پولی کشور و تأسیس بانک مرکزی یکی از اقدامات مؤثر درباره کنترل اعتبارات و تضمین بانکهای موجود کشور میباشد.

راجع بامور شهرسازی و مسکن همانطور که آقایان اطلاع دارند در اجرای اوامر اعلیحضرت همایونی اقداماتی شده و این برنامه یکی از برنامه های بسیار مفید مؤثری است در پائین آوردن هزینه زندگی برای اینکه یکی از چیزهایی که موجب بالا رفتن هزینه زندگی است مسکن است البته کار ساختن مسکن خالی از اشکال نیست اشکالات زیادی دارد ولی خوب در این قسمت توجه خاصی شده که در تحت نظر آقای وزیر کشاورزی که بی اندازه در تمام امور مخصوصاً در این قسمت جدید دارید امیدوار هستیم این موضوع هم بزودی حل شود و الان میتوانم بگویم تعداد زیادی خانه و مسکن مشغول ساختن هستند مخصوصاً در قسمت کن برای کارمندان دولت و در سایر نقاط هم شروع شده است که وزارت خانه ها مثل وزارت کمرکات وزارت دارائی و سایر وزارتخانه ها انجام داده اند و امیدواریم این قسمت که یکی از معضلات کشور و یکی از اشکالات زندگی تمام افراد این مملکت است در ظرف چند سال برطرف بشود ولی این موضوعی نیست که در ظرف ۲۴ ساعت و یکسال و دو سال بتوانیم رفع اشکال مسکن را بکنیم، در قسمت کارهای امور اجتماعی مخصوصاً امور کارگران اقدامات خیلی اساسی شده است مخصوصاً لایحه بیمه های اجتماعی که آقایان تصویب

فرمودید مطمئن هستم بی اندازه بحال آنها مفید خواهد بود و همین قانونی که آقایان تصویب فرمودید بمحض اینکه تصویب شد و انتشار پیدا کرد در تمام مراکز کارگری اظهار تشکر و سپاسگذاری نسبت بمجلسین کردند که این قانون را زود تصویب فرمودند و امیدوار هستم با جدیتی که در این کار خواهد شد ما بتوانیم در این قسمت هم توفیق حاصل کنیم و کارگران ما که همه شان افراد بسیار شریف و وطن پرست هستند بتوانیم آسایش و رفاه آنها را فراهم بکنیم (دکتر بینا - راجع به ذوب آهن بفرمائید) در قسمت صنایع البته مذاکره شد و دیدیم چه استفاده هایی از پشتوانه اسکناس کردیم ولی علاوه بر این صنایع خصوصی یک قسمت از صنایعی که مستقیماً مربوط بخود دولت هم بود اقداماتی شده است از جمله در قسمت خود صنعت نفت که میشود گفت تا چند سال پیش صنعت نفت برای دولت و ملت ایران وجود نداشت و بعد از تصویب قوانین مربوطه بنفت و اجرای آن یک صنعت نفتی در ایران بوجود آمده است که مربوط بخود ایرانی هاست و در تحت نظر مهندسین خود ایران و دستگاه خود ایرانی ها این کار انجام میشود در این مدت هم شرکت نفت اقداماتی کرده که ساختمان لوله ۱۰ اینچی نفت از جنوب به تهران است که در اسفند ۳۶ اعلیحضرت همایونی افتتاح فرمودند ساختمان لوله انتقال نفت برشت و شاهرود و اصفهان که در حال عمل است و پیشرفت میکند ساختمان لوله انتقال نفت از نفت شاه بکرمانشاه آغاز گردیده است و یکی دیگر ساختمان لوله انتقال گاز از گچساران به شیراز جهت کارخانه کود شیمیائی و جهت مصرف شهری و صنایع است در آن جامشغول اقدام هستند و دولت تصمیم گرفت که از این گاز استفاده کند و با جدیت و مراقبت آقای وزیر صنایع آقای مهندس شریف امامی این پروژه ما عملی شد و بنده وظیفه خود میدانم که از خدمات آقای مهندس شریف امامی در این جا تقدیر کنم زیرا در کار خودشان خیلی جدی و صمیمی هستند گرچه وقتی این پروژه را میخواستیم عملی کنیم بعضی ها گفتند که این خیانت است و بنده در پشت این تریبون گفتم که ما از این نوع خیانت ها خیلی هم خوشحال هستیم که بکنیم (احسن است) و این کار شروع شد و انشاء الله در پائین امسال تصور میکنم لوله گاز بشهر شیراز وارد خواهد شد و اکنون هم مشغول مطالعه هستند که بلافاصله اهالی شهر شیراز بتوانند از این گاز بمنظور روشنایی و یا مصرف سوخت استفاده

کنند و مطمئن هستم این گاز که وارد شهر شیراز بشود از نظر زندگی افراد ایرانی بسیار مفید است و بهبودی در زندگی آنها حاصل خواهد شد و راجع بکود شیمیائی هم طبق اطلاعاتی که داریم انشاء الله در سال آینده آنها هم خیال میکنم حاضر خواهد شد و انشاء الله بنده توانای اعلیحضرت همایونی افتتاح خواهد شد، یکی دیگر از کارهایی که این دولت انجام داده است موضوع ذوب آهن است که قوانین آنرا آقایان آنرا تصویب فرمودند و دولت قراردادش را تنظیم کرده است و شاید در همین چند روزه این قراردادها امضاء شود و وارد مرحله عمل گردد البته راجع باین ذوب آهن خیلی ها صحبت کردند و خیلی ها میگفتند که برای مملکت ما گران است و برای مملکت ما جنبه لوکس دارد و حالا شاید زود است ولی دولت معتقد است که این کار جنبه ملی دارد (صحیح است) و ما باید بیشتر از نظر جنبه ملی آن نگاه کنیم و ممکن است در سالهای اول ضرر بدهیم میگویند ضرر میدهم شاید درست هم باشد یعنی قیمت تمام شده محصول آن با آن چیزی که مامیتوانیم از بیرون وارد کنیم گرانتر بشود یکی از استدلالهای مخالفین اینست ولی بنده توضیح میدهم که اولاً اینطور نیست ولی اگر اینطور هم باشد ترجیح دارد که ما ذوب آهن داشته باشیم برای اینکه یکی از صنایع صدر صد ملی است و بایستی حتماً یک روزی ذوب آهن در این مملکت ایجاد بشود و حالا این اقدام شده است و امیدوارم که در آتی نزدیک و در مرحله عملی این کار بشویم و این کارخانه ذوب آهن وارد بشود و بهره برداری بشود که ما بی نیاز از دیگران بشویم. البته در این مدت کارهای عمرانی دیگری هم شده است که یکی راجع بساختن سد ها است البته یک غذای در دست اقدام است و امیدوار هستیم در ظرف دوسه سال آینده تمام بشود و از فواید آن همه بهره مند بشوند یکی سد شهناز است در همدان که مشغول ساختن آن هستند سدهای دیگری سد سفیدرود سد دز و سد کرج است و همچنین بعضی سدهای کوچک دیگری که دولت و بنگاه آبیاری مشغول اقدام هستند و امیدوارم که نتیجه خوبی از این ها گرفته بشود یکی از اقداماتی که دولت بنا به امر و اراده اعلیحضرت همایونی شاهنشاه کرده اند مسافرت دسته جمعی هیئت دولت است به استان ها که بنده خیال میکنم در تاریخ ایران مسلماً و در تاریخ دنیا این اولین ابتکاری است که بنا به امر و اراده شاهنشاه عملی شده است که با مسافرت هیئت دولت در حقیقت این مرکز بشود که همیشه

برای تهران قائل میشوند و بیشتر اهالی شهرستان ها شکایت دارند که همه چیز برای تهران است و برای مانیست این موضوع بکلی رفع شده است برای این که دولت وقتی خودش در یک استانی ده روز دوازده روز بماند و با تمام طبقات مردم بدون هیچ نوع تشریفاتی ملاقات کند آقایانی که در این جا تشریف دارند و در این مسافرت ها بوده اند از نزدیک مشاهده فرموده اند که هیچ نوع تشریفاتی ما نداشتیم و بصرف گفته های رادیوهای خارجی که میگویند ما از مردم میترسیم ما از مردم میترسیم چرا میترسیم برای اینکه ما خودمان را از مردم میدانیم چرا میترسیم چه کاری کرده ایم که میترسیم؟ ما ۲۴ ساعته در اختیار مردم هستیم این بود که با مردم رفتیم نشستیم صحبت کرده ایم و دیده ایم که آنها چه میخواهند آنها هم فهمیدند که اشکالات ما چیست و با کمال صداقت از هر دو طرف دولت موفق شده در حدود ممکنات و مقدرات خود بسک اقداماتی بکنند البته این اقدامات در هر قسمتی که شده آخر سال چاپ شده و خدمت آقایان تقدیم شده است اینجا هم یک فهرست برای بنده ترتیب داده اند بانکلی همان اقدامات و کارهایی که شده البته چون خیلی طولانی است و چون اغلب آقایانی که اینجا تشریف دارند مال هر قسمتی هستند و مخصوصاً دولت بتمام قسمت ها رفته چیز بچند شهرستان که انشاء الله امیدوارم آنجا هم انجام بشود خودشان از نزدیک شاهد فواید این مسافرت ها بوده اند و این مسافرت ها هم برای دولت خوت بوده است و هم برای مردم خوب بوده است و این دولت میتواند ادعا کند که تمام نقاط را دیده است و از نزدیک هم وضعیت آنها را دیده است انسان وقتی یک جائی رفته باشد و از نزدیک وضعیت را دیده باشد بیشتر میتواند نسبت بان محل تصمیم بگیرد و قضاوت کند تا اینکه در تهران بنشینند و خودش را اسیر گزارش مأمورین مربوطه بکنند از برای مردم هم این مسافرت ها مفید بوده است برای اینکه خیال میکنم آنهایی که دشمن ایران هستند سعی کرده اند در این چند ساله همیشه بین دولت ها و مردم یک فاصله ای قائل بشوند و این دولت سعی کرده است که بگوید این موضوع حقیقت ندارد و عملاً نشان بدهد که این فاصله وجود ندارد و همانطور که اعلیحضرت همایون شاهنشاه فرمودند نیرومندترین وحدت بین دولت و ملت وجود دارد و این حقیقتی است مسلم چه اشخاص بخواهند و چه اشخاص نخواستند و این در نتیجه سیاستی است که

رفته ایم صحبت کرده ایم بحث کرده ایم و مطالب آنها را از نزدیک شنیده ایم آنچه چیزی که ممکن بوده است حضوراً انجام شده و آن چیزی که محتاج باعتبار بوده است مطالعه شده است و اگر انجام نشده برای اینست که هنوز اعتبار آن حاضر نیست و در کمترین فرصت آن کارهایی که باید انجام بشود خواهد شد منظور این است که افتخار اجرای این دستور نصیب این دولت شد که بتواند این وحدت را بین دولت و ملت برقرار بکند و الحمد لله ما مفتخر هستیم همان طوری که شاهنشاه معظم ما فرمودند و تصدیق کردند آن وحدت بین دولت و ملت وجود دارد، در این چند سال دولت سعی کرده است که اول ب فکر کارمندان خودش باشد ممکن است بعضی از آقایان اظهار بفرمایند وقت میگذرد ولی اینطور نیست برای اینکه آقای رئیس فرمودند جمعه فردا که روز بیستم است مجلس ختم میشود و طبق قانون بنده میتوانم امروز تا هر وقت لازم باشد عرض کنم و استفاده بیشتری از این جا بکنم زیرا که برخلاف قانون نیست قبلاً هم کسب دستور از آقای رئیس کردم (جمعی از نمایندگان - بفرمائید)

آقای نورالدین امامی خسته شده اند روز جمعه روز بیستم خرداد و خاتمه دوره است و امروز روز ۱۹ است و چون فردا تعطیل است و جلسه تشکیل نمیشود آقای رئیس اجازه فرمودند که ما مطالب خودمان را امروز عرض کنیم. اولاً فکر کردم که کارمندان ما باید زندگیشان از هر جهت تأمین باشد تا کارمند زندگی اش تأمین نباشد نمیشود انتظار کاری ازش داشت آنچه چیزی که مقدور ما بوده است و آن چیزی که ممکنات بما اجازه میداده است ماسعی کردیم و کوشش کردیم که تاحدی کارمندان در رفاه و آسایش باشند البته اذعان هم میکنم که این اقدامات ما کافی نیست و باید کمک بیشتری بآنها بکنیم ولی این را آقایان بدانید اطمینان می دهم تا آنجائی که مقدور و ممکن بوده است ما برای رفاه و آسایش آنها کوتاهی نکردیم، بنده این جا چند تا رقم و عدد میگویم برای این که همه بدانند و باز متأسفم که بعض اوقات وضعیت کارمندان مورد بهره برداری اشخاص واقع میشود و سنگ کارمندان را بسینه میزنند در صورتیکه مسلماً هیچکس با اندازه خود دولت علاقمنند بکارمندان نیست برای اینکه اگر کارمندی وجود نداشته باشد دستورات دولت را کی انجام بدهد؟ پس ما میخواهیم يك کارمندی باشند که دستورات دولت را که حکم ستاد را دارند انجام بدهند و الاً آقایان وزراء تمام جزئیات کار چاه بهار را که

فاصله اش تا اینجا زیاد است نمیتواند خودشان انجام بدهند پس باید این کارمند وزارتخانه در آن جا کارش را خوب انجام بدهد از این جهت هیچکس مسلماً با اندازه خود دولت متوجه کارمندان نیست بنده خواستم چند قلم اینجا ذکر کنم که ملاحظه بفرمائید تا آن حدودی که ما توانسته ایم بکارمندان دولت کمک کرده ایم مبلغ يك میلیارد ریال در بودجه ۳۸ برای ترمیم حقوق کارمندان آقایان تصویب فرمودید و پرداخت شد، ترفیع کارمندان که سالها در بوته اجال مانده بود در سال ۳۸ با تأمین ۴۰۰ میلیون ریال این کار هم انجام شد که جمعاً ۱۴۰۰ میلیون ریال شد در بودجه سال ۳۹ هم برای کمک بکارمندان و مخصوصاً آنهایی که حقوقشان از چهار هزار ریال پائین تر بود باز تصویب فرمودید که در حدود ۶۵ میلیون تومان یعنی ۶۵۰ میلیون ریال بطرز فروش خواربار بین این طبقات تقسیم شود، بطوری که ملاحظه فرمودید در ظرف سه سال این دولت در حدود دو میلیارد ریال بکارمندان کمک کرد باز هم بنده اینجا اذعان میکنم که کافی نیست ولی تا حدودیکه مقدور بوده است داده علاوه بر این بعضی وزارتخانه ها هم کمک های دیگری کرده اند وزارت کمرکات، وزارت دارائی، وزارت فرهنگ، همچنین بعضی از وزارتخانه های دیگر مانند وزارت کشور برای کارمندان شان در خارج از تهران مسکن درست کرده اند برای اینکه بتوانند خوب ایفای وظیفه کنند وزارت کمرکات تقریباً میتوانم عرض کنم در تمام نقاط سرحدی و جاهای بد آب و هوا وسایل زندگی و مسکن کارمندان خود را فراهم کرده در اغلب جاها عملی شده و در سایر وزارتخانه ها در این مدت کارمندان خود را که عامل اساسی اجرای دستورات دولت هستند فراموش نکرده و نمیتواند فراموش کند و انشاء الله امیدوارم با مطالعات خیلی دقیق که در این مدت شده است وزارت دارائی و سایر وزارتخانه ها بتوانند يك قانون استخدام جامعی تهیه کنند که این قانون استخدام هر روز دستخوش تغییر نباشد و يك قانون قطعی باشد که تمام دستگاه ها از نظر استخدام يك نواخت باشند و آن قانون بتصویب مجلس شورای ملی و مجلس سنا برسد و باین ترتیب این حالت ناراحتی که ممکن است بعضی از کارمندان داشته باشند مرتفع بشود، بنده کارمندان دولت را مردمان بسیار هریف و فداکار میدانم، در اغلب مسافرتها ای که کردیم در يك نقاطی دیدم سربازان این مملکت باضطلاح سربازانی

که افراد این مملکت را تربیت میکنند این معلمینی که در يك نقاط بسیار بد آب و هوا با حقوق بسیار مختصری زندگی میکردند و باعث افتخار ماست که این گونه افراد در این مملکت وجود دارند و باین ترتیب خدمت میکنند انشاء الله امیدوار هستم که ما هم بتوانیم بقول مثل معروف از خجالتشان در بیائیم و آن کمکی که برای آنها لازم است بکنیم یکی دیگر از اقدامات دولت در این چند سال تأسیس شرکت های تعاونی است که در شهرها برای کارمندان و مخصوصاً تشکیل شرکت های روستائی در دهات است امروز بنده میتوانم بگویم که در حدود پانصد و خورده ای شرکت روستائی تشکیل شده با کمک بانک کشاورزی و خود مردم، و این خیلی باعث تعجب شد و از يك طرف هم باعث سرفرازی ما در این شرکت ها، خود دهه آقین در حدود ۱۴ میلیون تومان سرمایه گذاری کرده اند و دولت هم در حدود ۳۰ میلیون تومان بآنها کمک کرده و این اعتماد ده آقین را بدولت نشان میدهد که بعضی این که صندوق روستائی تشکیل داد آنها نصف سرمایه ای که دولت گذاشته است سرمایه گذاری کردند و ۱۴ میلیون تومان گذاشتند که دولت هم در حدود ۳۰ میلیون تومان در این صندوقهای روستائی سرمایه گذاشته از پشتوانه اسکناس که کمک مؤثری برای ده آقین شده و امیدوارم که بانک کشاورزی بتواند این اقدامات را ادامه بدهد و بیش از پیش ده آقین و زارعین کمک کند یکی از لواجی که اخیراً گذشت و يك کمک زیادی در رفع اختلافات میکند قانون روابط بین موجر و مستأجر است و با اجرای آن امیدوار هستیم این اختلافاتی که هر روز اوقات دستگاه وزارت دادگستری و نخست وزیری را می گرفت به بهترین وجهی انجام بشود البته بنده بطور اختصار راجع با اقدامات دولت در وزارتخانه های مختلف یعنی آن قسمت هایی که زیاد بهش توجه میشود مثل فرهنگ و بهداشت و کشاورزی و صنعت و راه يك ارقامی دارم که خلاصه اقدامات این ها را ذکر کردم این بنده وظیفه خود میدانم از همکاری و هم آهنگی و صمیمیتی که بین افراد دولت بنده تا بحال وجود داشته و حقیقتاً همه شان بدون هیچ فکری فقط فکرشان خدمت بشاه و از خود گذشتگی بوده است باینده همکاری کرد و صمیمیت بخرج دادند از آنها سپاسگزاری کنم و اگر کمک و مساعدت این آقایان وزراء و پشتیبانی مجلسین و مافوق همه غنایت و الطاف شخص شاهنشاه نسبت باین دولت نبود ما نمیتوانستیم

کاری انجام بدهیم فقط ما مفتخر هستیم که مجری این تصمیمات و این اقدامات بودیم و این افتخار نصیب ما شده است این است که من يك مرتبه دیگر از همکاری صمیمانه همه آقایان سپاسگزاری میکنم موضوعی که جالب توجه است و خیلی مایل بودم در اطراف آن صحبت کنم موضوع سیاست خارجی و یکی هم راجع بامور داخلی خودمان مخصوصاً موضوع حیاتی که در پیش است و آن موضوع انتخابات است سیاست خارجی دولت شاهنشاهی ایران کاملاً روشن است ما يك مملکت و يك دولت و يك ملت مستقلی هستیم و استقلالمان مال دیرروز و پیرروز نیست (صحیح است) مال این تازه بدوران رسیده ها نیست ما ۲۵۰۰ سال تاریخ مدون و شاید بیش از اینها ما سابقه تاریخی داریم (صحیح است) و ما توانسته ایم تمدن خودمان را بنقاط مختلفه دلیا ببریم و بتصدیق خود همان خارجی ها که همه شان ضمن کنفرانس هایی که بمناسبت کارهای هنری و تاریخی تشکیل میشود اذعان مینمایند که اگر ما تمدنی داریم این تمدن نتیجه تمدن سابق ایران است از این جهت ما در اجتماعی که اسنش دنیاست يك مقام بسیار ارجمندی داریم (صحیح است) و بعضی نباید تصور کنند که ما از این ملت هایی هستیم که میتوانند بما زور بگویند و میتوانند ما را تهدید کنند و در امور ما دخالت کنند تاریخ ما نشان داده است که با وجود تهاجمات زیادی که در قرون متمادی بایران شده است همیشه ایران و ایرانیان سربلند و سرفراز بیرون آمده اند و چه بسا ملل و ممالکی که در اثر این تهاجمات از بین رفته اند فقط اسمی از آنها در تاریخ هست (دولت آبادی - بعضی اسمشان هم باقی نیست) و بقول آقای دولت آبادی اسمشان هم باقی نیست ولی ملت ایران نامش در تاریخ بوده است و تا دنیا باقی است این نام برقرار خواهد بود (انشاء الله) از این جهت باید چنین دولت و چنین ملتیی اشخاص و دولتها و ملل دیگر نمیتوانند رفتاری غیر از رفتار شرافتمندانه داشته باشند (صحیح است - احسن است) ما با هیچکس سر جنگ نداریم مادام که استقلال ما محترم است مادامیکه آزادی ما کسی دست نزند ما با هیچکس سر جنگ نداریم ولی بعضی بیخود هی ادعا میکنند که شما با ما میخواستید جنگ بکنید خیر بنده اینجا بنام دولت ایران رسماً میگویم که دولت ایران و ملت ایران با هیچکس سر جنگ ندارد مادامی که با استقلال و حیثیت ما و آزادی ما کسی لطمه وارد نکند (صحیح است - احسن است) در ضمن هم باید بگویم همانطوریکه سال پیش در مجلس سنا عرض کردم ما از هیچکس نه از هیچ

دولت و نه از هیچ ملتی ترس و راهمه نداریم ما فقط از یک نفر می ترسیم و آن خدای متعال است که ما باو ایمان داریم ما غیر از خدا از هیچکس نمیترسیم امروز هم عرض میکنم ما را با تهدیدات با اسلحه های جدید و قدیم تهدید نکنند برای اینکه انسانیکه يك مرتبه از دنیا میرود بهتر اینست که شرافتمندانه برود (احسن) این چه ارزش دارد که انسان بماند ولی در روی پیشانی اش مارک خارجی بگذارد این چه افتخاری دارد که فلانکس بگوید من نوکر فلان دولت هستم خاك بر سرش چه افتخاری دارد آدم باید همیشه آقا باشد چرا نوکر باشد این داد و بیدادها تیکه در این دنیا هست برای اینست که همه میخواهند آقا باشند این جان کلام است موضوع دیگری وجود ندارد، بچه مناسب ما نباید آقا باشیم؟ ما باید حتماً آقا باشیم (صحیح است) برای اینکه آقا بدینا آمده ایم از اینجهت با هیچکس سرچنگ نداریم اینقدر هم کار در داخله خودمان داریم که اصلاً وقت این حرفها را نداریم ما با کی میخواهیم جنگ کنیم؟ هیچ تقاضای ارضی نسبت به هیچکدام از همسایگان نداریم با هیچکس هم جنگ نداریم و میخواهیم با همه هم دوست باشیم ولی دوست مساوی اگر يك آقائی صد کیلو ورزش است و بنده ۵۰ کیلو او هیچ دلیل برتری به بنده را ندارد اگر دلیل برتری او معنوی است شرافتش بیشتر است معلوماتش بیشتر است آدم با انصافی است با وجدانی است آدمی نیست که بگوید من زور دارم همه تان باید خفه بشوید اگر يك همچو آدمی هست احترام دارد ولی اگر بگوید که من صد کیلو وزن دارم خفه شو و بخواید بالاتر باشد این را اشتباه کرده در دنیای امروز این حرفها دیگر مشتری ندارد و مطمئناً نمیتواند در دنیای امروز بکسی زور بگوید از این جهت ما با همه دوست هستیم شما هی اصرار میکنید که دوست ما هستید با زبان میگویند ولی معنماً با ما دشمنید ولی البته در این دنیای آشفته هر کسی فکر حفظ حیثیات خودش است و اینهمه از ضروریات اولیه يك موجود زنده است هر موجود زنده ای اگر بخواید زنده بماند باید اول فکر بکند که خودش را چه جور حفظ کند و چه بسا که انسان احتیاج دارد بکومک و مساعادت دوست و رفیق هیچکس در دنیا تنها نمیتواند زندگی کند هر کس که بگوید من احتیاج بدوست و رفیق ندارم آن آدمی است که اشتباه کرده و شدیداً اشتباه کرده از این جهت ما اگر برای حفظ خودمان با کسی دوستی بکنیم دلیل نیست که با آن یکی میخواهیم دشمنی بکنیم اگر او میخواهد نسبت

بما دشمنی و تخطی کند ما که از آن دوست کمکی نمیخواهیم که استفاده کنیم بر علیه او، پس معلوم میشود که آن طرف سوء نیتی ممکن است خدای نکرده داشته باشد که میگوید چرا شما تنها نمائید برای اینکه خودش میداند که ما نه قادر هستیم و نه میتوانیم و نه میخواهیم که با کسی جنگ کنیم ولی برای دفاع از مملکت و دفاع از آزادی و استقلال و حیثیت خودمان هر فداکاری که لازم است و بالای آن فداکاری که جان افراد است مضایقه نخواهیم کرد (احسن) از این جهت روش دولت ایران کاملاً معلوم است هر کس که با ما رفیق است دوستش صمیمی است با استقلال و حریت و شرافت ما احترام میگذازد دوست ما است از هر ملت و هر مذهبی که میخواهد باشد ولی هر کسی که این کار را نخواهد بکند ما او را دوست نمیدانیم و انتظار دوستی هم نباید از ما داشته باشد (صحیح است) موضوع دیگری که بنده اینجا میخواهم بحث کنم موضوع انتخابات است البته امروز آخرین جلسه این مجلس شورای ملی است و انتخابات مجلس بیستم بزودی شروع خواهد شد مملکت ما پنجاه و اندی سال است که در نتیجه فداکاری و از خود گذشتگی افرادی بمشروطیت رسید و اگر بنده و آقایان میتوانیم در جلوی این تماشاچیان محترم مطالب خودمان را آزادانه بگوئیم این در نتیجه فداکاری و از خود گذشتگی آنهاست (صحیح است) وظیفه ما است که هر روز و هر شب بروح روان آنها درود بفرستیم و از خداوند متعال برای آنها طلب مغفرت بکنیم و حتماً هم داریم که رحمت الهی شامل حال آنها است (صحیح است) منتهی مشروطیت ما مثل هر کاری که اول شروع میشود يك توافق داشت مشروطیت یعنی اصول پارلمانی بدون حزب معنی ندارد در این پنجاه سال بعلت های مختلف که همه آقایان میدانید و بنده نمیخواهم عرض بکنم بمناسبت اختلافات و شروع دو جنگ بین المللی که اجازه و فرصت داده نشد در اطراف این موضوع اساسی و حساس و اصل کار مشروطیت بحث شود ولی بعد از این که آرامش برقرار شد آقایان این وظیفه همه است که وضعیت امروز را با وضعیت دیروز مقایسه میکنیم و قضاوت کنیم اگر خواسته باشیم وضعیت امروز را با وضعیت آنچیزی که کمال مطلوب است مقایسه بکنیم انسان همیشه ناراضی است برای این که هر روزی يك چیز تازه ای پیدا میشود و انسان هم هوی و هوس دارد و آنرا میخواهد چون بان میرسد باز ناراضی است ولی به بینیم وضعیت ما دیروز چه

بود و امروز چیست اگر بهبودی حاصل شده است خدا را شکر بکنیم و سعی کنیم که این بهبودی ادامه یابد بکنند و به کمال مطلوب برسیم ولی اگر بنا باشد که يك مردمان فراموشکاری باشیم يك مردانی باشیم که باز برویم دنبال آن اشخاصی که تیشه برداشتن بر ریشه این مملکت زدند و خوشبختانه موفق نشدند و ما اجازه ندهیم که این افراد اصلاً حرف بزنند اصلاً چه حق حرف زدن دارند از نظر کلی با آنها میگوئیم شما آزمایش شدید مملکت را درست میخواهید بخارجیها بدهید بنام انتساب بخارجیها افتخار کردید بنام آنها قسم خوردید ولی خدای بزرگ ایران که همیشه حافظ این آب و خاک است نگذاشت شما توفیق حاصل کنید، ملت ایران جنبش کرد این خائنین را کنار گذاشت من امروز از ملت ایران تقاضا میکنم فراموشکار نباشند، گفت يك مرتبه مطابق میل میشود دو مرتبه میشود ولی دفعه سوم خدای نکرده ممکن است مطابق میل نشود و مملکت و ملت از بین برود آتوق پشیمانی سودی ندارد (صحیح است) بنده چون پزشک هستم هیچوقت بد هیچکس را نمیخواهم برای اینکه هر کسی ناخوش شد میآید سر وقت ما حالا امروز بنده مسئول کار مملکت هستم میروم سر وقت رفقای بنده و فردا بنده درین کار بیستم مبروم مطب می نشینم در دانشگاه درس میدهم میآید سر وقت من، این است که وظیفه داریم دشمن شخصی مان هم که ناخوش شد معالجه کنیم مثل يك دوست صمیمی، این خوی و روش و وظیفه ما است که هیچوقت بد کسی را نخواهیم این است که هیچوقت بد مملکت را نمیخواهیم و بنده هیچوقت در صدد این بودم کسی را که به من دشمنی کرده پس ما هم با او دشمنی بکنیم به شهادت تمام ملت ایران درین دوره سه ساله برای هیچکس پرونده نساختم (صحیح است) هر کس در خانه اش خوابید میدانست آرام است و ما برای او پرونده نخواهیم ساخت که از خانه اش او را بیرون بکشیم، ما دولت پرونده ساز نیستیم با دوست و دشمن مان در حدود مقررات و قوانین رفتار میکنیم و از آنهایی نیستیم که فشار بیاوریم روی مخالفین مان، مخالفین مان میتوانند حرفهای خودشان را بزنند آزاد هستند حرفهای منطقی خودشان را بفرمائید مردم هم قضاوت میکنند از این جهت ملت ایران در آستانه انتخابات دوره بیستم این حقیقت را باید بداند و چون ملت ایران بطور کلی ماقبلها ایمان، دلها بمان خیلی رقیق است، يك بابائی رفته است آدم کشته میبرد او را میدان توپخانه

اعدامش کنند همانهایی که رفته اند لماشا کنند غصه میخورند میگویند جوان است رحم به جوانیش بکنید این بابا آدم کشته طبق قوانین مملکت و طبق مذهب وقتی آدم کشته باید بدار زده شود اگر این کار نشود نظم اجتماع بهم میخورد باین آدم هم میگویند بیچاره این خاصیت از صفات ملت ایران است البته در جاهائی اگر شدت عمل بخرج بدهد عصبانیت نشان بدهد خوب است ولی در کلیات و اصول مملکتی اینطور فکر درست نیست اینکه يك مرتبه، دو مرتبه، سه مرتبه از آزمایش دزست در بیامد دفعه چهارم تمام مملکت و افرادی ازین میرود آتوق دیگر ارشستن و غصه خوردن و افسوس خوردن فایده ای ندارد از این جهت من امروز از تمام ملت ایران از پشت این تریبون استدعا میکنم که بهیچ وجه من الوجوه توجه باین افرادی که خیانتشان ثابت شده است و ما بچشم خودمان دیده ایم و متأسفانه حالا هم که میآیند سلام میکنیم و دست میدهم توجه نکنید برای اینکه اگر افرادی از آنها را انتخاب کردید و فرستادید باین مجلس خیانت به مملکتتان کرده اید و خیانت بخودتان کرده اید این عقیده بنده است و هیچ ابائی ندارم که این جابگویم (صحیح است) از این جهت شاهنشاه بزرگ ما که بتجربه هممان دیده ایم و این عرض بنده دور از هر تملق و ریاکاری است بنده احتیاج ندارم تملق بگویم ما خدمتگزار شاه و مملکت هستیم چه رأس کار باشیم و چه نباشیم و این را تشخیص داده ام و اگر خدای نکرده روزی گزیدی شاهنشاه ما وارد شود مملکت از بین میرود و من نخواهم بود چون علاقه دارم حیات داشته باشم و حیات من بسته بوجود او است شاید هیچکس این حرف را نزند ولی من از پشت تریبون این حرف را میگویم من فداکار و مجری دستورات او هستم. چون میدانم غیر از خیر و صلاح مملکت هیچ چیز دیگر نمیخواهد بخدا این زندگانی که شاهنشاه ما در ۲۴ ساعت میکند زندگانی نیست اینهمه زحمت و مشقت و ناراحتی برای چیست؟ برای اینکه ماها در رفاه و آسایش باشیم، چیز دیگری درش نیست، از این جهت ایشان فکر کردند که مملکت بدون حزب نمیشود تکمیل بشود و اشاره کردند که مملکت بدون حزب نمیشود و غیر از این بمادستوری نخواهند داد خوب آنهایی که وظیفه داشتند، آنهایی که فهمیدند او امر شاهانه معنیش یعنی چه رفتند و احزاب را تشکیل دادند دو حزب تشکیل شده مالمی هم ندارد اشخاص دیگری هم حزب تشکیل بدهند البته بشرطی که با مقررات و قوانین مملکت ما تطبیق بکنند